

MAGYARI

+ 3 lei

Taxa postală plătită și aprobată de Dir. Gen. P.

ROMANIA

LEU-POSTA

Eng. Ramasze tter Kőbe...

HUNGARIA

Budapest

Diszt ér 1-2

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 115 (1829) Oradea, 1938. mai. 25

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

Az Oltáriszentség világbékéje

Írta: **Dr Léber János**

Az Oltáriszentség tiszteletére összeresglő világyűlés ünnepségei XI. Pius pápa külön legátusának, *Pacelli* bíbornok-államtitkárnak Budapestre érkezésével megkezdődtek. Készen állanak a világyűlés helyén a monumentális fölépítésű oltárok. A Hősök-terén a közönség feje fölött tizenöt méter magasságyra emelkedik a legnagyobb oltár, mely a római Szent Péter templom főoltárának a mintájára készült, s negyven méter magas gyönyörű boltozat. Az oltár körül 350 ezer hívő befogadására előkészített tér. Másik hatalmas oltár az Országház-terén emelkedik, honnan majd május 30-án a Szent Jobb körmenete indul el, melylyel a Szent István-jubileum ünnepségei kezdődnek.

Óriási csarnok készült a világyűléssel kapcsolatos tanácskozó összejövetelek céljára is. A budapesti iparcsarnok kiállítási nagy helyiségeit alakították át százezres tömegek befogadására. És a záródokvonatok százai rognak a világ minden tájáról, s hozzák mindenünnen a hívők ezreit és ezreit. *Pacelli* bíbornok-államtitkár fogadtatásán már ennek a világyűlésnek a nagy tömegéből is sok tisztező ott voltak.

Ma, amikor az államok vezetői s a nemzetek sorsának irányítói sorra látogatják egymást, lázasan tanácskoznak s jobb sorsra érdemes igyekezettel keresik a gyógyítás módjait és eszközeit, minden egyéb szemponttól eltekintve, már csak azért is különleges figyelmet érdemel az idei Eucharisztikus Világkongresszus, mivel erre a római pápa a maga követéül a vatikáni diplomácia fejét és irányítóját, a pápa után a legnagyobb egyházi méltóságot, magát a bíbornok-államtitkárt küldötte el. Szól ez a megtiszteltetés minden népnek és minden országnak, amely lélekben vagy valóságban résztvesz ezen a kongresszuson. Hiszen ez a kongresszus ünnepe mindazoknak, akik ismerik és elismerik, imádják és szeretik Krisztust; hiszik és vallják tanításait; megtartják és másokkal is megtartatják törvényeit.

Az Eucharisztikus Világyűlés a népek ilyen nagy összetartásának a jelentőségét is ki fogja fejezni. Ilyen értelemben fogják a kongresszus szónokai kapcsolatba hozni az Eucharisziát, mint minden élet és kegyelem, minden erő és lendület forrását a válságokban vajdó emberiség gondjaival, bajaival és problémáival. Az *egyetemes* emberiség *egyetemes* ügyével... Nem lesz ott szó népek szembenálló különbségeiről, hanem Krisztusról és az emberről... Husz nyelven és száz beszédben is csak egyről lesz szó: Restaurare omnia in Christo! Megújítani, megjavítani, megerősíteni és megszépíteni mindent újra Krisztusban...!

És erre a nemzetek feletti történelem- és sorsszemléltető; erre az összefogásra, egybekarolásra van ma a legnagyobb szükség. Enélkül hiábavaló minden egyéni kísérletezés. Aki szelet vet, vihart arat. Aki gyűlöletet szít vagy ápol, annak előbb vagy utóbb le kell szednie a gyűlölet termésének véres gyümölcseit. De ki szeretetet hirdet és cselekszik és ennek a szeretetnek a nevében és jegyében kiegyenlíti az ellentéteket; kielégíti mindenkit a keresztény igazságosság mértéke szerint; megbékíti min-

Chamberlain angol miniszterelnök az angol alsóházban elmondotta a csehszlovákiai bonyodalom történetét

Megállapította, hogy a feszültség enyhült. — Az angol kormány figyelmeztette a cseh kormányt, hogy az összetűzési eseteket kerülje el és minden erőfeszítéssel törekedjék a szudéta-németekkel való maradandó megegyezésre

Londonból jelentik: Az angol alsóházban hétfőn a munkáspárt vezére, *Attlee* őrnagy kérdést intézett *Chamberlain* miniszterelnökhöz, hogy nyilatkozhat-e a jelenlegi csehszlovákiai helyzetről.

Chamberlain a kérdésre így válaszolt: — Május 19-én olyan hírek terjedtek el, hogy német csapatmozdulatok folynak a cseh határ felé. A német kormány másnap közölte az angol nagykövettel, hogy ez a hír alaptalan. Május 20-án több komoly incidens volt Csehszlovákiában. Később a cseh kormány közölte, hogy két korosztályt behívott a határmenti kerületekben kiképzés és rendfenntartás céljából. Ugyanaznap két szudéta-német életét veszítette a határ közelben. Ennek az incidensnek a körülményeit még nem derítették fel teljesen. A cseh külügyminiszter tájékoztatta az esetről a német követet és közölte, hogy haladéktalanul megindítja az eljárást a felelős személyek ellen. Az angol nagykövettel közölte a prágai kormány, hogy forma szerint meghívta *Henleint*, tárgyaljon a kormánnyal az új nemzetiségi tervezetről. A szudéta-német sajtó ugyanakkor ismertette a szudéta-német párt politikai bizottságának határozatát, mely kimondja, hogy a párt nem tárgyalhat a tervezetről addig, amíg nincs biztosítva a szudéta-német területeken a béke és rend és minden véleménynyilvánítási szabadság egy sajtóban, mint a gyűlekezéseken. Tekintettel erre a helyzetre, az angol kormánynak az volt a főgondja, hogy minden befolyását a mérséklet érdekében vesse latba és tartsa nyitva az utat a végleges eredményre vezető békés tárgyalások előtt. E cél szemelött tartásával az angol kormány figyelmeztette különböző előterjesztéseiben a prágai kormányt annak szükséges-

ségére, hogy meg kell tennie minden tőle telhető óvintézkedést az incidensek elkerülésére és meg kell kísérelnie minden erőfeszítést maradandó eredmény elérésére a szudéta-németekkel való tárgyalások folyamán.

A cseh kormány az angol kormány előterjesztésére biztosította Londont, hogy nagyrabecsüli az angol kormány érdeklődését és el van tökévelve, hogy mielőbbi és teljes megoldást keres.

A helyzet a jelen pillanatban úgy látszik, némileg enyhült. Ugy értesültünk, hogy a tegnapi választások incidens nélkül folytak le.

A lordok házában lord *Halifax* külügyminiszter hasonló választ adott lord *Shnell* kérdésére. *Halifax* nyilatkozatát a pártok részéről semmiféle megjegyzés nem követte.

AZ ANGOL ÉS FRANCIA KÜLÜGYI HIVATALOK MÉG TARTJAK AZ ALLANDÓ ÖSSZEKÖTTETÉST.

Londonból jelentik: A *Reuter* és a „Press Association” szerint londoni angol és idegen körök úgy vélik, hogy a csehszlovákiai feszültség enyhült. Még nincs ok ugyan túlvértes bizakodásra, de egyelőre sikerült a válság enyhülését elérni. A *Reuter* különösen megnyugtatónak tartja azt a körülményt, hogy illetékes körök Németországban, Lengyelországban és Magyarországon megcáfolták a Csehszlovákia felé történő csapatmozdulatokról szóló híreket. *Corbin* londoni francia nagykövet hétfőn ismét a külügyi hivatalban járt és Sir Robert *Wansittart*-tal, a kormány állandó külpolitikai tanácsadóival folytatott megbeszélést, hogy fenntartsa az állandó összeköttetést az angol kormánnyal.

Henlein szudéta-német vezér Hodzsa miniszterelnöknél. A csehszlovák pénzügyminiszter rádióban nyugalomra intette a közönséget

Prágából jelentik: *Henlein* Konrád hétfőn délután négy óraker megérkezett Prágába és hat óraker fogadta *Hodzsa* miniszterelnök. A tanácskozás 2 és fél órahosszig tartott. *Henlein* kíséretében volt *Franck* szudéta-német képviselő is.

Prágából jelentik: A csehszlovák pénzügy-

miniszter a rádióban nyugalomra intette a közvéleményt, elsősorban a betéttulajdonosokat. Rámutatott arra, hogy a legutóbbi napok eseményei, különösen a katonai behívások bizonyos izgalmat idéztek elő a közvéleményben. Hangoztatta, hogy ez a katonai intézkedés a hadsereg kiképzése szempontjából tör-

denkit Krisztus békéjével, összehozza az embert az emberrel az Északi tengertől a Déli tengerig, Madridtól Tokióig, — az épít, az alkot, az terem igazán... Az emberiség legnagyobb jötevője...

Ez, — ennek a gondolatnak meghirdetése

a 34-ik Eucharisztikus Világkongresszus egyik legfőbb célja. Himnusza is így szól: Krisztus, kenyér s bor színében Ur s király a föld felett...! Forrassz egygyé békességben Minden népet s nemzetet...!

tént. Csupán az volt a célja, hogy a választások előtti izgatott hangulatot megszüntessék és biztosítsák az állam tekintélyének tiszteletben tartását és az ország nyugalalmát. Az intézkedés igazi lényegét azonban hamis híresztelésekkel eltorzították. Ezért tartotta szükségesnek, hogy nyugalomra intse a közvéleményt. Hangoztatta ezután a pénzügyminiszter, hogy a cseh pénzügynek nincs oka nyugtalanságra.

HODZSA NEM HAJLANDÓ VISSZAVONNI A SZUDETA-NÉMET TERÜLETEKRE KIVEZÉNYELT CSAPATOKAT.

Prágából jelentik: A szudéta-német párt képviselői felkérték Hodzsa miniszterelnököt, hogy a szudéta-német területekre vezényelt csapatokat vonja vissza. A Reuter prágai jelentése szerint Hodzsa a német képviselők felszólítására tagadó választ adott.

A szudéta-német párt klubja jogi szakvéleményt dolgozott és ebben vizsgálat tárgyává teszi azt az indokolást, amelyet cseh részről a két korosztály katonai szolgálataira való behívá-

sával kapcsolatban adtak. Az intézkedés szerint azért hívták be a két korosztályt, hogy begyakorolják az újonnan bevezetett fegyverek használatát. A szudéta-német párt szakvéleménye megjegyzi, hogy az indokolás eltér a törvény szabályaitól. Megállapítja a szakvélemény, hogy a megtartandó hadgyakorlat elrendeléséhez kormányhatározatra lett volna szükség. Minthogy azonban a nemzetvédelmi miniszter rendelte el és a hadsereg kiegészítését szolgálja, a két korosztály behívása ellenkezik a törvénnyel.

CSEH KATONÁK UJABB HATÁRSÉRTÉSE.

Berlínből jelentik: A német távirati iroda újabb határsértésről számol be. Hétfőn reggel Linztől északra Ulrichburgban és Hohnfurtban cseh katonák léptek arra a hídra, melynek az egyik fele már német területen van. A katonák német területre is átmentek, a hídra szalmaköteget helyeztek és leöntötték benzinnel. A német határőrség közeledtére a katonák visszahúzódtak cseh területre.

Egy bizalmas angol jegyzék, amit az angol kormány csak utólag hagyott jóvá

Melyik oldalra állanak az egyes európai hatalmak háború esetén? — Lengyelország együtt a nyugati hatalmakkal?

Londonból jelentik: Az összes európai fővárosokból beérkezett jelentések alapján és az alsóház hétfő délutáni ülése után megállapítható, hogy a német-cseh feszültség folytán fenyegető közvetlen veszély elmúlt. Ez elsősorban a brit kormány határozott lépésének köszönhető. A Pesti Hírlap értesülése szerint Henderson berlini angol követ szombaton késő este átadott a német birodalmi külügyminiszternek egy jegyzéket, melynek tartalmát ugyan kabinettitóként kezelik, de annyi mégis kiszivárgott, hogy a jegyzékben az angol kormány a legfélreérthetlenebb módon tudomására hozta a német kormányt, hogy mi lesz London magatartása az esetben, ha a német-cseh ellentét háborúvá fajulnának. A jegyzéknek a másolatát az angol kormány eljuttatta a többi érdekelt nemzetek kormányaihoz is, hogy ne ismétlődhessek meg az 1914. évi helyzet, amikor a központi hatalmak nem tudták, mi lesz Anglia magatartása. Anglia lépése több európai kormányt nyílt színválásra készítetett. Állítólag Lengyelország válasza nyomban meg-

is érkezett s ebben Beck külügyminiszter bejelentette, hogy a brit kormány által említett és az egész Európára kiterjedő és döntő befolyással bíró esetre Lengyelország a nyugati nagyhatalmakkal fog együttműködni. Lengyelországnak ez az állásfoglalása a legnagyobb siker, amelyet az angol diplomácia az utóbbi

Beck lengyel külügyminiszter váratlanul Berlinbe érkezett Németországban hűvösen fogadták Chamberlain beszédét

Berlínből jelentik: Nemzetközi politikai körökben nagy érdeklődést keltett Beck lengyel külügyminiszter váratlan berlini utazása. A lengyel külügyminiszter az eredeti terv szerint Stockholmba akart hajózni és hétfőn reggel kellett volna Gdyniában hajóra szállnia. De megváltoztatta útirányát és hétfőn este Berlinbe érkezett. Néhány órát töltött a német fővárosban, majd folytatta útját Stockholmba.

Berlínből jelentik: A német lapok nem

időben elért. Hitler vasárnap este értekezletre hívta össze a külügyek és hadügyek vezetőit és úgy határozott, hogy elfogadja a brit kormány tanácsát és megvárja a békés és igazságos rendezést a szudéta-német ügyben.

Az állítólagos angol jegyzéket az angol kormány jóváhagyása nélkül küldték el és azt vasárnap utólag hagyta jóvá a minisztertanács.

A LONDONI LENGYEL KÖVET CÁFOLJA, HOGY LENGYELORSZÁG EGY JÓVÓ HÁBORÚ ESETÉRE ALLÁST FOGLALT VOLNA.

Londonból jelentik: Lengyelország londoni követe az Evening Standard egyik jelentésére a következő cáfolatot adta ki:

— Az a hír, mely szerint Beck külügyminiszter szombat este Moltke német követtel közölte volna, hogy Lengyelország háború kitörése esetén Csehszlovákia mellé áll, — teljesen alaptalan. Az utóbbi időben a német követtel semmiféle megbeszélés nem volt és a józan ész szerint Lengyelország nem siethet általános politikáját olyan feltételes esetre meghatározni, mely még nem következett be.

Az Evening Standard említett jelentése azt is közölte, hogy ha Franciaország háborúba keveredne Csehszlovákiáért, Lengyelország Franciaország mellé áll.

A CSEH KORMÁNY MAGYARAZATOT AD A LENGYEL HATÁR MENTÉN TETT CSAPATMOZDULATOKRÓL.

Varsóból jelentik: A cseh kormány kifejtette Lengyelország prágai követe előtt, hogy azok a katonai intézkedések, amelyekre vonatkozólag a lengyel kormány felvilágosítást kért, kizárólag a belső rend fenntartása érdekében történtek és nem irányulnak Lengyelország ellen.

nagy lelkesedéssel fogadják Anglia diplomáciai fáradozását. A Deutsche Allgemeine Zeitung megemlíti, hogy a válság még nem múlt el. A Berliner Tagblatt gúnyosan számol be London erőfeszítéseiről. Más lapok is kifogásolják, hogy Anglia máris meg akarja állapítani Németország felelősségét. Chamberlain hétfői alsóházi beszédét Németországban hűvösen fogadták és azt hangoztatják, hogy most már csak gyakorlati megoldásnak lehet helye.

A 100 esztendőös jóvendőmondó

Írta: Nyáry Andor

Azok közül a pályák közül, amelyekre gyerekkoromban készültem, a legnevezetesebb a százesztendőös jóvendőmondó volt.

Mikor ugyanis a kalendáriumban megláttam az öreg százesztendőös jóvendőmondót az almokönyvek, a baglyok és más kísérteties dolgok társaságában, mentem lemondani minden eddig választott pályáról, teszem azt: az öregbériesi állumról, sőt még a paráléskocsisi méltóságról is, de még a kanászságról is és még azon pillanatban végérvényesen elhatároztam, hogy százesztendőös jóvendőmondó leszek.

Legelőször is kiszemeltem az új élethivatásomhoz a legmegfelelőbb helyet.

Hosszas keresés és megfontolás után úgy támasztam, hogy a legalkalmasabb hely a tyukudvar lesz. Ennek a helynek a kiválasztására a főszempont az volt, hogy a tyuk jól hátul volt az udvarban s minthogy a cseléd csak reggel és este járt arra, mikor a baromfiakat becsukta és kiengedte, így zavartalanul teljesíthettem hivatalomat egész nap.

Mikor a helyet ezeknek a figyelembevételével kiválasztottam, megszereztem a mesterségem gyakorlásához szükséges eszközöket is. A fehérneműs szekrényből egy alkalmas pillanatban elővettem a damaszt abroszt. Apám könyvtárából egy másik alkalmas pillanatban kihuztam a Ribáry-féle világtörténelem egyik legvastagabb kötetét. Az íróasztalról leemeltem a kitömött uhu baglyot, utközbem még belemarkoltam a mazsolás szelencébe, aztán futóra! meg sem álltam a tyukúlig.

Ott aztán körülméztam s amikor véglegesen meggyőződtem róla, hogy a közelemben nincsen senki, a damaszt terítőt magamra terítettem, a Ribáry világtörténetet magam elé tettem, a kitömött baglyot mellém állítottam, a fejemre szí-

nes, tarka, sallangos papirszeletekből készített püspöksüveget húztam.

Mikor aztán ezenképpen elég hűségesen felvettem a naptári százesztendőös jóvendőmondó alakját, vártam a kuncsaftokat, akik majd jönnek hozzám jóvendőt mondatni.

A kuncsaftok aztán jöttek is, mert már az előző napon kihirdettem a gyerekeknek, hogy holnaptól kezdve a tyukúlnál százesztendőös jóvendőmondó lesznek és mindenkinek megmondom, aki csak tudni akarja, hogy másnap milyen idő lesz.

Meg is jósoltam nekik a másnapi időt.

De hiába forogtam a damaszt abroszban, hiába morogtam, hiába olvastam a Ribáry-féle vastag világtörténelemből titokzatos és boszorkányos hókuszpókusokat, a másnapi idő éppen az ellenkezője volt annak, amit az előző nap megjósoltam.

Ha szép időt jósoltam, akkor egészen bizonyosan esett az eső.

Ha meg esőt mondtam, akkor meg egészen bizonyosan úgy sütött a nap, hogy egész estélig majd megvakultunk tőle.

Pedig akkor már a nagyobb tudomány kedvéért a nagyanyám okuláriumát is elcsenitem és már ott is díszelgett az orromon. Ugy bevágta az orrom tővére a bőrt, hogy alig győztem vakarni, mert szörnyen viszketett.

A sok sikertelenség után végre rájöttem arra, hogy azért nem tudok jósolni, mert nem tanultam ki kellőképpen a mesterségemet. Előbb inasnak kellene lennem, mint a Bikszléder Marcinak, aki csak akkor szabadult fel kovácslegénynek, amikor már a négy esztendői inasagot leszolgálta a kovácsműhelyben.

— Hát persze! — bólintottam. — De kellene szegődnöm inasnak.

Igen ám! — Törttem a fejemet. Mert az nem volt elég, hogy erre rájöttem. Szívesen felszabadultam volna. — Az volt az én nagy bajom, hogy nem tudtam, hol lakik a százesztendőös jóvendőmondó. Ha pedig nem tudom hol lakik, akkor nem tudom felkeresni és így nem is tudok hozzá beszegődni inasnak.

Hej, de nagyon elszomorodtam! Olyan nagyon szomorú voltam, hogy egy egész hétig nem szóltam egy árva szót sem.

Egyszer, mikor buba borultam bolyongtam a házunkban, bolyongásom közben elvelődtem apám irodájába.

Abban az időben új cselédet fogadott anyám s a régi lány a takarítást magyarázta neki, hogy mit és hogyan csináljon.

Az íróasztalon állandóan ott állt a Calderoni-féle barométer.

A régi leány rámutatott erre a barométerre és megmagyarázta az új cselédnek, hogy ez a kis masina milyen boszorkányos szerkezet, megmutatja az időt.

Aztán tovább magyarázta, hogyha a nagy mutatója oda mutat, ahol az áll, hogy „Földrengés”, akkor állat és ember mind szaladjon ki az udvarra, mert ahány ház csak van a pusztán, az mind összedől.

Eddig tartott a magyarázat, de nekem annyi éppen elég volt.

Egész nap az irodában voltam és lestem a barométert. De akárhogyan gondolkoztam is rajta, sehogyan sem tudtam kiokosodni, hogyan tudja az megmondani az időt.

Egyik nap apámtól megkérdeztem, hogy mi mozgatja a mutatókat.

Apám tréfás ember volt s különben is tudott az én százesztendőös jóvendőmondó ügykezetemről, azt mondta, hogy a barométerben a százesztendőös jóvendőmondó lakik. Kis számlin ül és egy piszkálással ő igazgatja a mutatókat.

— No, boldogságos Isten! — dobant meg a szívem — Csakhogy megtudtam hol lakik a mester!

Mikor apám elment hazulról, felvettem az ünneplő ruhámat, megmosakodtam, megfésülködtem, még a fogamat is megkefélttem, hogy teljesen kifogástalan legyek, aztán illedelmesen be mentem az irodába és dobogó szívvel szóltam:

— Százesztendőös jóvendőmondó bácsi?

A százesztendőös jóvendőmondó bácsi nem felelt.

Ugy gondoltam ekkor, hogy az öreg, mint

Elindultak zarándokaink az Eucharisztikus Világkongresszusra

Mindenütt példás rendben történt az elutazás. — Köze hétezer zarándok, öt különvonaton

Saját tud. A budapesti Eucharisztikus Kongresszus előestéje is megérkezett és a nagy izgalommal várt nap mindenütt megmozgatta a zarándokok ezreit. Az ilyen tömeges utazásoknál szokatlan nyugalom, példás rend és fegyelem várta a zarándokokat a gyülekező központokban. A rendezőség valóban hatalmas munkát végzett a zarándoklat megszervezésével. Az utazás részvételi jegyét minden zarándok kézhez kapta az igazolvánnyal és a jelvénnel együtt. Az államvasutak igazgatósága dicséretreméltó megértéssel állott a zarándokok rendelkezésére. Kötő vasuti kocsikból összeállított szerelvények kényelmes utazást biztosítottak a legtávolabbi helyekre utazók számára is. A vasuti kocsik oldalán elhelyezett tábláról mindenki leolvashatta elhelyezését, úgy hogy az elhelyekedés meglepő gyorsasággal és nyugalommal történt.

ÖT ZARÁNDOKVONAT TRANSZILVÁNIÁBÓL.

A hatóságok előzékenysége és megértése lehetővé tette, hogy a legszelebb rétegek megmozdulhassanak és elzarándokolhassanak az Eucharisztikus Világkongresszusra. Az utazás feltételei valóban a legszegényebb hittestvérünk számára is lehetővé tették a zarándoklaton való részvételt. A kollektív utlevél megszerzésére valóban minden kedvezményt megkaptunk. A költségek sem tarthattak vissza senkit, akinek más oka nem volt a Kongresszusról lemaradni.

Az Oltáriszentségi Jézus hívásán kívül ezek a könnyítések magyarázzák meg a transzilvániai zarándokok nagy számát. Satu-Mare és Oradea-i egyházmegyékből két zarándokvonat indult. Fiedler István megyéspüspök satumarei híveivel több, mint ezer zarándokkal indult el Budapestre. Az oradeai egyházmegye különvonata csaknem ezer zarándokot vitt magával.

CSÁNGÓKAT HOZ A BUCURESTI GYORS.

Kellemes meglepetést hozott az oradeai egyházmegye zarándokainak a féltizenegyes bucu-

aféle öregek szoktak, bizonyosan süket s azért nem felel, mert a szavamat nem hallotta. De ha bemehetnék hozzá szívesen fogadna.

De hol lehet bemenni?

Néztem, forgattam a barométert s egyszer csak a hátán, fent megtaláltam egy srófot.

Elővettem a késemet és a srófot srófolgatni kezdtem. Nem vettem észre, hogy a mutatót közben a „Földrengés”-re csavartam.

Mint hogy a százszázalékos jóvendőmondó bácsival nem tudtam beszélni, se a háza bejáratát nem találtam, a barométert letettem az íróasztalra, aztán eszembe jutott az irodából.

Másnap vasárnap volt.

Az új cseléd kimenőre készült. Bement hát az irodába és megnézte a barométert, hogy milyen idő lesz holnap.

Még a lélekzete is elakadt, amikor a barométerre nézett.

Azzal se szó, se beszéd, kiszaladt az irodából és halálra rémülten ordította:

— Földrengés!... Jaj, ószedőlnék a házak!

Ugy, amint az előző cseléd tanította rá.

Nosza, lett erre a pusztán olyan lőtás-futás, riadalom, amilyen még nem volt.

Mire apám — mire sem gondolva, hazaérkezett — ahány ember és állat csak volt a házakban és az istállóban mint az útvagon volt.

Az asszonyok sopánkodtak, a tehének bögtek, a malacok futottak és sirtak.

Mikor apám megtudta, hogy miről van szó és hogy mit mutat a barométer, mingyárt tudott mindent. Villámló szemmel körülnézett és sólően kérdezte:

— Ki csavargatta a barométert?

Az öklömet könyökig belenyomtam a nadrágzsebbe, a nyakamat behuztam és úgy eltűntem mellőle, mint a kamfor.

A damaszt abroszt még annak visszacsentem a fehérnemű szekrénybe.

Csak a nagyanyám okulásáért nem találtam sehoh. Bizonyosan valamelyik kuncsaftom emelte el, amikor időjósulást kérve megjelent a tvukudvar-palotában

resti gyorsvonat. Két különkocsiban ókirályságbeli katolikusok, szintén zarándokok érkeztek Robu iasii püspök vezetésével. Kíséretében nagyszámu moldovai és munténiai katolikus pap volt a zarándokok között. Az egyik kocsiban érdekes arcokat pillantottunk meg. Megismerjük a pirosbarna arcu rokonokat. Csángók Moldovából, Bacau és Roman megyékből. Ők is zarándokok. Kötő örömmel veszik tudomásul, hogy a mi zarándokainkkal utazhatnak.

BRASOVÓL, CLUJÓL, TARGU-MURESÓL, TIMISOARÁÓL ÉS ARADRÓL IS INDULTAK.

A transzilvániai ősi egyházmegye három zarándokvonattal küldi fiait a Kongresszusra. Közel kétezerhatszáz zarándok indult el ebből az egyházmegyéből. A Brasovból, Clujról és Targu-Muresről induló különvonatokkal. Vorbuchner Adolf segédpüspök már előre elutazott. A zarándokokat az egyházmegyei papság vezeti.

A timisoarai egyházmegye két zarándokvonattal küldi híveit, mintegy kétezer zarándokot, az Eucharisztikus Kongresszusra. A zarándokokat Pacha Agoston dr. megyéspüspök vezeti. A zarándokokon meglátászik hogy ez az ut valóban zarándoklat lesz, a lélek ünnepe. Mindenütt példás rend és fegyelem, ünnepi összedettség uralkodik.

Pacelli bibornok államtitkár ünnepélyes fogadtatása a budai királyi várban

A jugoszlávai katolikus legényegyletek küldöttei az Eucharisztikus Világgyűlésen

Budapestről jelentik: Horthy kormányzó hétfőn délben fél 12 órakor ünnepélyes keretek között fogadta Pacelli biboros államtitkárt, aki kíséretével jelent meg a kormányzónál. A pápai legátust Uray István kabinetirodai főnök vezette a királyi vár ünnepélyes szertartási termébe, hol a kormányzó várt a bibornok érkezésére. A Pacelli biborossal folytatott hosszabb beszélgetés után Horthy kormányzó a pápai legátus jelenlétében az ő kíséretének tagjait fogadta. Luttor Ferenc apostoli proto-

Ily szabadnak ily vidámnak

Érzi magát a Leo labdacscsal tartott tavaszi kura után. A Leo labdacscs (Leo-Pills) természetes hashajtó. Növényekből készül és a belek maradéktalan kitisztítása folytán elősegíti a vér felújulását és a vérkeringést. Leo labdacscs (Leo-Pills) hatása kellemes és biztos. 1-2 doboz elegendő az eredményes tavaszi kura.

Leo-Pills Laxativ

AKIK PEDIG ITTHON MARADTAK...

A pályaudvarokat mindenütt a hozzátartozók, a kísérők hatalmas serege lepte el. Az itthonmaradók arcáról bizonyos szent irigységet olvashatunk le. Csak ilyenkor látszik, hogy mennyi örömet, lelkesedést, tiszta szent érzést visznek magukkal a zarándokok az oltáriszentségi Jézus lábai elé. Az első pillanatra meglátászik valakin, hogy megy-e a Kongresszusra, vagy nem. Viszik-e a Kongresszusra a sok örömet, de még inkább a sok kérést, a sok vágyat. És senki se fog csalódní. Senki sem fog üres kézzel eljönni. Az oltáriszentségi Jézus megkésztet minden örömet, teljesít minden teljesíthető kérést.

Elindul a zarándokvonat. Kendők lobognak, kendők integetnek, tekintetek találkoznak még egyszer s úgy tűnik fel, hogy az itthonmaradtak el sem szakadtak a zarándokoktól. Az oltáriszentségi Jézus, a „Vinculum Charitatis” — a szeretet köteléke, fűzi össze az embereket. És így egy lesz a Kongresszus napjai alatt Krisztusban a zarándok és az itthonmaradt, egy lesz a világ a szeretetben és az Istenhez való emelkedésben. P. I.

Franciaországban minden eszközt felhasználnak a nemzetvédelmi kölcson népszerűsítésére. Közöltük már a párizsi Észak Pályaudvar homlokzatán elhelyezett felhívás képét, most egy katonai ballonról készült képet közlünk: a ballonra csak ennyi van ráfestve: „Souscrivez” (írjátok alá!), de minden francia tudja, hogy ez a nemzetvédelmi kölcson vonatkozik, (ami a világháború alatt kibocsátott hadikölcsonnek felel meg). A „rek-lám”-ballon alatt egy kis torpedó látható. És ez mindent megmagyaráz.

Szemlélődés bélyegcsodák és ritkaságok között

Az eucharisztikus világtkongresszus bélyegkiállításán. — Panaszkodnak a bélyeggyűjtők: nem lehet lépést tartani a történelemmel

Budapest, május hó.

Az eucharisztikus kongresszus egyik attrakciójának szánják azt a nagyszabású bélyegkiállítást, amely vasárnap nyílt meg a Vigadóban. Hetek óta folytak az előkészületek erre a kiállításra, amelynek anyaga minden eddigi budapesti bélyegkiállítás érdekességeit felülmúlja. Százötven magyar és tizennyolc külföldi kiállító küldte el a rendezőségnek ritkaságait és a féltve őrzött büszkeségeket minden kiállító külön bebiztosította tűz, betörés és lopás ellen a kiállítás tartamára. Van, aki bélyegeit tizezer pengőre biztosította erre a pár napra.

A Magyar Bélyeggyűjtő Egyesületek Szövetség helyiségében az ablakot sem merik kinyitni, lábujjhegyen járnak, annyira tisztelik bálványukat, a bélyeget. Együtt van a rengeteg tiszteletdíj is. A győztesek hatalmas ezüstkupákat és aranyérmeket fognak nyerni, holott talán jobban örülnének egy-két értékes ritkaságnak, ami gyűjteményükben nincs meg. Sokan lenéznek különben a bélyeggyűjtőket. Vannak, akik pepecselésnek, játéknak tartják a bélyeggyűjtést és nem tudják megérteni, hogyan foglalkozhat egy komoly felnőtt ember naponta órákhosszat bélyegeivel.

Nehéz lépést tartani a történelemmel

Vannak lelkes bélyeggyűjtők, akik minden fillérjüket arra költik, hogy gyűjteményüket újabb és újabb darabokkal kiegészítsék. A mai világban, amikor sohasem tapasztalt méreteket ölt a „történelmi időkét élünk” felkiáltás indokolt hangoztatása, alapos nehézség elé állítja mindez a bélyeggyűjtőket is. Sohasem ádta ki ugyanis annyi új bélyeget és sorozatot, mint mostanában. Országok szűnnek meg, új birodalmak keletkeznek, háborúk pusztítanak, jubileumok, centenáriumi követik egymást és mindez új bélyegsorozatokat termel. Ha egy uralkodó, diktátor, vagy miniszterelnök átlátogat valamelyik szomszédos országba, akkor máris külön bélyegzőt készítenek. Melyik bélyeggyűjtő győzi pénzzel ennek a sok újdonságnak beszerzését? Mint ismeretes, a legtöbb gyűjtő külön használatlanul és lebélyegezve is gyűjt bélyeget. Egy-egy új magyar sorozatot készpénzért kell megvásárolnia a gyűjtőnek, nem is beszélve az értékes külföldi sorozatokról.

Különösen Olaszország ontotta az új bélyegeket az utolsó időkben. Magyarországon is az utóbbi két évtizedben egyre fokozódik az új bélyegsorozatok kiadása. Sok gyűjtő szakít az általános gyűjtéssel mindezek miatt és specializálja magát egyes országokra. Van, aki a mai idők bélyegeit egyáltalában nem gyűjti, vagy kizárólag magyar bélyegek érdeklik.

A vasárnap megnyílt kiállításnak egyik érdekessége egy 1867-es bélyegalbum, amelyben 147 kisoldalon elfért a világ valamennyi bélyegének helye. Akkoriban alig ötszáz bélyeg volt az egész világon.

Még magyar bélyegek sem léteztek, mert csak 1870-ben kezdték nálunk a bélyeghasználatot. Micsoda óriási fejlődés ezzel szemben az 1938-as bélyegalbum, amely 20—30 kötetet tesz ki és amelyben hetvenezer bélyegnek kell helyet adni.

Hetvenezer bélyeg!... Ki tudja összegyűjteni akár csak a negyedrészt is?... Tekintettel azonban arra, hogy bélyeget gyűjteni lehet különböző elvek szerint, megszámlálhatatlan fajta bélyegnek kellene helyet adni a csak elméletben létező komplett bélyegalbumnak. Hányan gyűjtenek például magyar bélyeget hasz-

nálva, használatlanul, fogazás, vízjel, papírmínőség szerint, vagy összefüggő tömböket szereznek be. Hányan gyűjtenek bélyeget borítékkal, bélyegzővel együtt.

A Zeppelin-pusztulás megpörkölődött levele

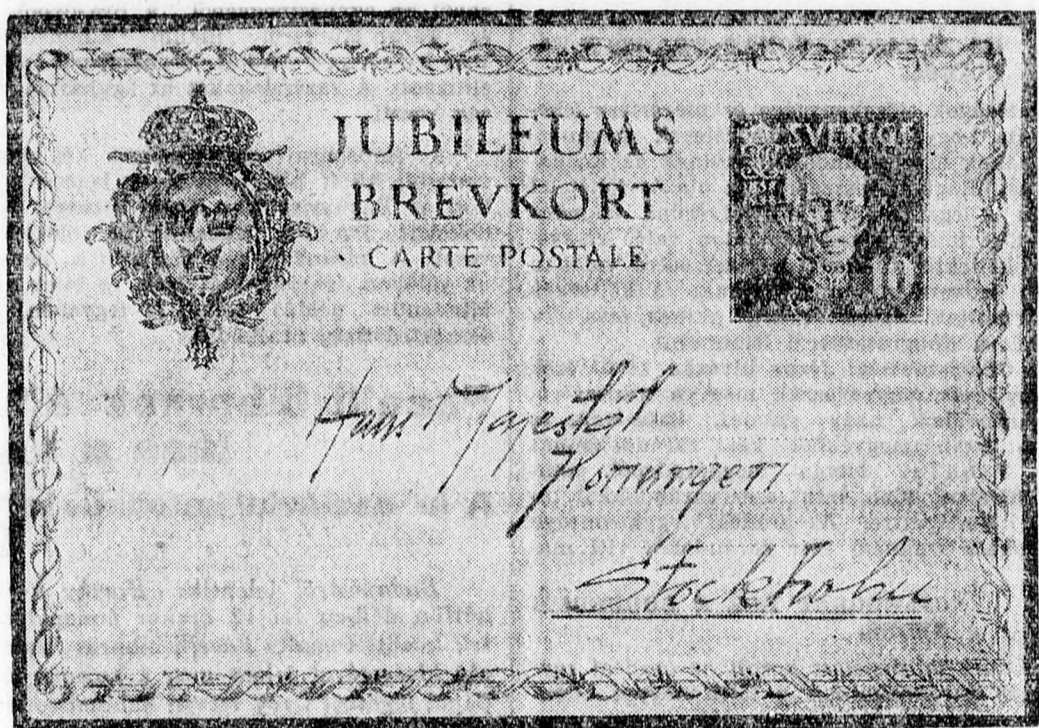
De térjünk vissza a vasárnap megnyílt bélyegkiállítás kincseihez. A kiállítás egyik legérdekesebb darabját Heilmann lipcsei bélyeggyűjtő küldötte el Budapestre. Az Amerikában elpusztult német léghajóirás, a Hindenburg-zeppelin postájának egyetlen megmaradt levele van birtokában. A levél szélei megpörkölődtek a robbanás alkalmával, a bélyegek azon-

ban épségben úszták meg a katasztrófát.

Érdekes egy luxemburgi bélyeggyűjtő anyaga, aki az „Irodalom a bélyegben” elv szerint állította össze gyűjteményét. Hasonlóképpen egy esztergomi bélyeggyűjtő a bélyegeken található magyar irodalmi alakokat illusztrációkkal ellátva küldötte be.

Nagyon érdekes a Postamúzeum gyűjteménye és különlegesség Térfi Béla nyug. miniszter anyaga, amely a bélyegelőtti idők leveleit mutatja be. Ebben a korszakban még csak lebélyegezték a leveleket és készpénzben rótták le a szállítási díját.

Madarász István dr. prelátus egyházi vonatkozású gyűjteménye különösen aktuális az eucharisztikus kongresszus idejében. Hasonló elvek szerint állították össze gyűjteményüket berei Soó Rezső dr. debreceni egyetemi tanár és Vejtey Ferenc ny. min. osztályfőnök. Valóságos látványosság Neuhold Kornél kormányfőtanácsosnak, a rendezőség elnökének kiállítása. A vérbeli filatelisták nagyon fognak lelkesedni Schön Ernő ny. tábornok vízjelgyűjteményéért. Nagyon értékes a kiállítás sikeréért legtöbbet fáradozó Erős Aurél gyűjteménye és érdeklődésre tarthat számot Turóczy Sándor albumsorozata. Schiller Dénes főmérnök magyar specialitásai is attrakciói lesznek a kiállításnak. L. L.

V. Gusztáv Adolf svéd király nyolcvanadik születésnapja alkalmából a svéd posta különleges üdvözlő levelezőlapokat bocsátott ki, amelyeken bárki üdvözölhette a királyt. A kissé felemelt áru levelezőlapok jövedelmét a reuma és a gyermekbénulás leküzdésére fordítják.

A vasút nyári kedvezményei

Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatóság az elkövetkezendő fűrdőszezonra az egyes fűrdő- és üdülőhelyekre az alábbi utazási kedvezményt adta:

50 százalékos kedvezményrel lehet utazni május 15-től október 1-ig a következő fűrdőhelyekre:

Amara, Balcoic, Baile-Malnas-fűrdő, Borsec, Baltatesti, Budachi-Sat, Bugaz, Burnas, Buzias, Carmen-Sylva, Constanta, Mamaia, Calimanesti, Covasna, Eforie, Govora, Gheorghiu, Lacul-Sarat, Mangalia, Oglinzi, Ocna Sibiului, Olanesti, Pucioasa, Slanic-Moldova, Slanic-Prahova, Sovata, Strunga, Tekirghiol, Tusnad, Vulcana.

Vatra Dornei, valamint Baile Herculane-fűrdőre ezek a kedvezmények egész évben érvényesek.

Agigea, Bazna, Baile Episcopiei, Bicsad, Boerebista, (Hatieg mellett), Cojocna, Costiu, Baile Felix, Gura Zlatei, (Retezat), Lipova, Moneasa, Uioara, Ocna Sugatag, Movile, Mirsei, Ocna Muresului, Ocelele Mari, Sabalat, Serghieva, Sarata Montana, Santgiorgiu de Mures, Someseni, Telega, Turda, Valcele, Zi-

zin, Tusla fűrdőhelyekre 25 százalékos kedvezmény van érvényben.

Ötvenszázalékos vasúti kedvezményrel lehet utazni az egész év folyamán a következő üdülőhelyekre:

Azuga, Breaza de jos, Breaza de sus, Busteni, Comarnic, Poiana Tapului, Predaea és Sinaia.

Május 15 és október 1 között 50 százalékos kedvezményrel élvez Campulung-Muscel és Valeni de Munte.

Ugyancsak május 15 és október 1 között 25 százalékos vasúti kedvezményrel lehet utazni az alábbi üdülőhelyekre:

Ada Kaleh, Baia-Mare, Baile Chitau, Bogsa Montana, Bran, Brasov, Brezoaia, Caransebes, Campeni, Campulung, Colbita, Codlea, Curteta de Arges, Darsta, Harghita, Jacobeni, Lacul Ghilcos, Manastirea Agapia, Manastirea Neamt, Manastirea Voronet, Manastire Tisman, Paltinis, Piatra Neamt, Pietrosita, Pojorata.

Egész évben 25 százalékos vasúti kedvezményrel élveznek: Valea Larga, Timisul de sus, Posada, Belia üdülőhelyek.

A légionisták bűnpöre

Délután a fővádlott Zelea Codreanu került kihallgatásra. Minden vádpontra részletesen kiterjedő védekező nyilatkozatot adott. — Magyarázat a 40 milliós idegen pénzről

Bucuresti. Saját tud. A Zelea Codreanu-per fő tárgyalásának első napja délelőtt a vádlott s a tanúk igazolásával, a védelem néhány pergáló kifogásával s a vádirat felolvasásával telt el. A délutáni tárgyaláson megkezdődött a vádlott kihallgatása.

Codreanu mindenképp az ellen a vád ellen igyekezett védekezni, hogy a legionista szervezet idegen eredetű pénzzel dolgozott volna. Az a 40 millió lei, — amely feljegyzéseiben szerepel, — onnan ered, hogy *Manoilescu* soricani bányájának munkásai panaszkodtak neki, hogy a fizetéseiket hosszabb ideje nem kapták ki, holott az üzem jól megy, de a tulajdonosok minden bevételt a maguk személyes céljaira fordítanak. A munkások bemondatai alapján feljegyezte a vádlott egy negyven milliós összeg ilyen módon való felhasználásának tetteit.

— A vádirat ezt a 40 milliót nem is írja terhemre, de a vádirat mégis idegen pénzek felhasználásáról beszél, — mondotta Codreanu. — arról, hogy én ezekkel a hatalmas összegekkel fel akartam volna fegyverezni a lakosságot, polgárháborút szítottam volna, stb. Ehhez hasonló vádak megjelentek ellenünk igen gyakran a zsidó lapokban is. Így azt állították, hogy mi vagyunk a rasinari pénzhamisítás tettesei és azt hitték, hogy megtalálták a propaganda-alapok eredetét.

MIBŐL ÉLTEK A LEGIONISTÁK

A továbbiakban azt bizonyította Codreanu, hogy az alapokat, amelyeket a mozgalom felhasznált, tagdíjakból, adományokból, iratok, könyvek eladásából s a mozgalom gazdasági szerveinek jövedelméből hozták össze és aztán a legionista szerényen élt. Elmondta, hogy egy legionista napi kiadását 12 leiben állapították meg, ennyit mindenkinek meg kellett tudni keresni. Aztán előadta Codreanu, hogy küldtek be a mozgalom barátai táviratilag a pénzt, ami a Spanyolországban elesettek hazahozására szükséges volt. És ezután ismertette a módszereket, amelyekkel a választási propagandához szükséges összegeket előteremtették.

KÉMKEDÉS A HATÓSÁGOKNÁL

A második vádpont a hatóságoknál állítólag tartott ügynökökre és informátorokra vonatkozik. Ezzel kapcsolatban Codreanu a neki tulajdonított körrendeletek egy részét nem ismeri el magáénak. Más körrendeleteket elismer, de kijelenti, hogy ezek nem állami hatóságoknál elhelyezett kémekre vonatkoznak, hanem fordítva: mindig gyanakodott, hogy szigoranca-ügynökök vannak emberei között, a környezetében s ezeket le akarta leplezni. Informátorai, természetes, hogy voltak, hiszen politikai mozgalom nem nélkülözheti az ilyen informátorokat és értesítéseiket. Ujságírók s más jól informált emberek jártak hozzá, akiknek közléseit ő feljegyezte és osztályozta.

A mi a megtalált hatósági rendeleteket illeti, azok nem eredeti példányok és azokat nem a központi hatóságoktól kapta, hanem vidékről, valahonnan Craiovából, vagy egy-egy eldugott faluból. Ezek között egy sincs, amivel államtitkot árulhatott volna el, egy sincs, amelynek segítségével támadhatta volna az állami rendet. Politikusoknál megszokott módszer ez, hogy állami hatóságok rendeleteit dossziákba gyűjtik. Szükségük van erre.

VEDEKEZÉS A LAZADÁS ÉS ÁRULÁS VADJÁ ELLEN

A vád e részére vonatkozó további tárgyalást zártülésem folytatták. A nyílt ülés újramegnyitására a lázadás vádjá ellen védekezett Codreanu. Ő nem akart forradalmat. Törvényes úton kívánt hatalomra jutni s erre már nyitva állt előtte az út, mert a legutóbbi választásokon 460.000 szavazatot kapott, ami 66 parlamentárt jelent.

— A légionista mozgalom — mondotta Codreanu, — nem volt titkos. Erre már az egyenruhaviselés is bizonyíték. Titkos légionista éppen olyan lehetetlen, mint a forró fagyalt. A légionisták nyíltan meneteltek a falvakban, nyíltan végezték építő munkájukat s nyíltan mutatták meg fegyelmezett soraikat, *Mota* és *Marin* meg *Cantacuzino* tábornok temetésén.

Ezután arról szólt Codreanu, hogy az árulás vádjá sem férhet hozzá. Ő mindig megvetéssel fordult el az árulástól és mozgalmában semmit sem vett oly szigorúan, mint ennek megbüntetését. Tehát nem eshetett ő is ugyanebbe a bűnbe.

— Ez a vád végtelen fájdalommal tölt el, — mondotta Codreanu. — Ami pedig a *feketelisták* illeti, a hatóságok azt a rendszert vezették be, hogy tanuk nélkül verték el a letartóztatottakat. Nos, a vidéki szervezetek egyszerűen beküldték azoknak a névsorát, akik megkínózták őket. Ez a feketelista.

Ezután Codreanu magyarazatot adott a „Legionisták Barátai Szervezete” létesítéséről is. Sokan nem fraktozhattak be a légióba, vagy társadalmi kapcsolataik miatt, vagy, mert köztisztviselők voltak. Azért vált szükségessé ez az alakulat. A légionisták barátai voltak a

Bosch

SPECIÁLIS FÉNYSZORÓVAL

biztosan és gyorsan szalad autója éjjel, a legkényargósebb országuton is és ködös, esős, vagy hófúvásos időben is.

BOSCH speciális fényszóró

erős, de nem vakító, oldalfényt is ad és kifogástalan formája minden kocsi vonalához nagyszerűen illik.

LEONIDA & Co. Bucuresti és fiókjai

Kapható az ország összes szaküzleteiben.

szervezet pionirjai és igen jó szolgálatokat tettek, mint informátorok.

Hosszan fejtegette még Codreanu, hogy körleveleit, parancsait hibásan értelmezik s így nem állhat helyt a vád sem, ami azokra épült.

A tárgyalás hétfőn éjjel félegy órakerült véget. Ma reggel 9-kor kezdődött meg a tárgyalás második napja, amely szintén sok érdekességet ígér.

Külföldi egyházfejedelmek az Eucharisztikus Világyűlésen

Szlovákiából nyolcezer főnyi zarándok érkezik. — Hetvennégy különvonat szerdán

Budapestről jelentik: Kedd délelőtt megérkezett Budapestre *Dougherty* bíboros, philadelphiai érsek, aki a manilai kongresszuson a pápa legátusa volt. Rajta kívül megérkeztek még kedden délelőtt *Tappouni Ignác* beirutai bíboros, antiochiai patriarcha és *Glennon* sanluisi érsek. A főpapokat *Serédy* herceg-

primás fogadta ünnepélyes keretek között.

Prágából jelentik: Kedd este indul el Prágából a cseh katolikus világ hivatalos küldöttsége az Eucharisztikus Kongresszusra Budapestre. A pozsonyi rendőrigazgatóság 8 ezer felvidéki katolikus részére állított ki közös utlevelet. Szerdán 74 zarándokvonat érkezik Budapestre.

A mexikói forradalomban az államszövetség egyik tagállama vezet harcot a központ ellen

San Luis állam a maga hadserege parancsnokságát Cedillo tábornokra bízta

Mexiko City-ből jelentik: Csak most jutott nyilvánosságra, hogy San Luis Potosi állam parlamentje május 15-én olyan határozatot hozott, hogy *Cardenas* elnök és a kormány politikája az alkotmányba ütközik és kimondotta, hogy San Luis Potosi állam mentesül a központi kormány irányában fennálló kötelezettségei alól. A parlament ezután kimondotta, hogy egyedül San Luis Potosi állam hadserege tekinthető alkotmányos hadseregnak. Ennek parancsnokságát *Cedillo* tábornokra ruhazta és felhatalmazta, hogy vegye igénybe a közpénzeket a *Cardenas* elleni hadjárat

céljaira. Ugyanakkor a parlament felhívta a többi szövetséges államokat is, hogy csatlakozzanak a határozathoz.

A húsárak emelését kérték a mészárosok

Nem függesztik fel a kenyér és a liszt maximális árát

Oradea. Saját tud. Kedden délelőtt a mészárosok küldöttsége kereste fel *Constantin Constantinescu* polgármestert és kérték a húsárak maximálásának felfüggesztését. A polgármester a küldöttség tagjait *Florescu Vasile* ezredes meggyefőnökhöz utasította.

A kenyér és liszt árának maximálására vonatkozólag a polgármester kijelentette, hogy azok továbbra is érvényben maradnak. A megyében sok buza van, tehát nem állt helyt a malmosoknak az az állítása, hogy kénytelenek *Basarabiából* hozatni búzát.

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ara 95 lei.

Kapható: könyvostályunknál.

Forgószínpad

*

UVEGHÁZBAN TEREM A BOLDOGSÁG — ezt hirdetik a londoni „Ideal Home Exhibition” reklámjai. A „Daily Mail” minden évben megrendezi az Olympia óriási csarnokaiban az ideális otthon kiállítását, bemutatja, hogy miként lehet szebben, jobban boldogabban élni. Ennek a célnak az érdekében fáradozik az érdeemes vezetőség, ezért dolgoznak a feltalálók, művészek, iparosok, a modern élet kialakításának legkiválóbb boszorkánymesterei. Ötletekben nincs hiány. Minden év hoz valami újat. A közönséget időnként kioktatják, hová jutott el ismét az emberi haladás, miben kell látnunk a tökéleteset. Mondhatnánk így is: mi a divat. Az újdonságok sorozata elképesztő. Néhány ével ezelőtt, a csikagói világkiállításán, az amerikaiak azt bizonyították, hogy ósdi minden ház, amelynek ablaka, természetes levegője van. Egbenyúló kiállítási épületek büszkélkedtek a legkisebb, tenyérnyi ablak nélkül, a nap-sugarat pazar mennyezetvilágítás pótolta, a friss levegőt óriási gépek szolgáltatták. A fényt és a levegőt technikusok szabályozták a táblázatok, gondosan összedltított adatok alapján. Lumeneket mérészkelttek, fényerősséget, hőfokot, levegő-nedvességet, számolták a baktériumokat, szűrték a port és állították, hogy ők jobban tudják, mire van szüksége a tüdőnek, arcbőrnek, szemnek, mint az eddig legbölcsebbnek tartott természet.

A londoni kiállítás kellemes meglepetéssel szolgál. Pont az ellenkezőjét állítja annak, amit eddig Amerikától tanultunk. Az ablaktalan természet-házakat, ahol a faevő hangyák is felferre sápadnak, ragyogóan lepipálja. Ablak az egész ház, üveg a fal, a padló, a lépcső, a tető és a bútorok. A szekrényeken keresztül besüt a nap és a fürdőkádokon áttekint a szappanos víz. Eltűnt a festék és a lakk. A színeket az izzó üvegbe keverik, márványos ezretű mosdókat öntenek, mozaikpadlót, rózsaszín lányszobafalakat, fekete íróasztalt. Nincs perkeltykeszélés, malterozás a falakon, lépcsősúrolás, brunolin-kengetés a bútorok politúrjain. Az egész ház, a pincétől a tetőig, mosható és elpusztíthatatlan, mint a modern gyermekjátékok. A rekeszesen öntött falak templomi csendet varázsolnak a szobába. Nincsen zaj és nincsen egérlyuk és a poloskák nem érezhetik jól magukat az üvegházban. Ismét tökéletesedünk. Csikagóban lelkesedett a tömeg az azlak halála miatt. Annál nágyobb most a diadal — le roi est mort, vive le roi — éljen az ablak-üveg szuverén királysága! Angol nagymamák mesélhetik unokáiknak, amikor a „tube”, a londoni földalatti hazaszállítókat őket az ideális otthon kiállításáról, hogy . . . hetedhétországban, az óperencián túl, van egy üvegház . . . A gyermekek hitetlenkedhetnek, de mi, okos felnőttek, tudjuk, hogy az üvegház az Olympiában nem mese, hanem valóság. Falai között ragyog az ideális otthon, a mosható lakás.

És a boldogság? A reklámecédulák ezt is ígérték. Ez a magva minden találmánynak, minden újításnak. Ezért dolgozunk, használjuk izmainkat és idegeinket, ezért járunk a kiállításokra. Mintha nem bíznánk a szívünkben eléggé. Tudatunk alatt a bánat, keserűség, boldogtalanság feszül, a sok emberi baj, aminek tanuja volt minden emberi otthon a barlanglakástól, a cölöpépítményektől a vaskos-talpas kőházakig. Ezek mindegyike haladást jelentett, civilizációt, csak éppen boldogságot nem. És nincs a világnak az a technikus, aki biztosíthatna bennünket arról, hogy éppen az üvegház az a hely, ahol bánat nem lesz többé és nem török össze a mécses.

*

Az ILLATSZEREK DIADALUTJA új fordulóhoz ért. „Illatosítsa árucikkeit és forgalma emelkedni fog”, ezt olvassuk újabban az amerikai újságok hirdetés-hasábjain. A szerelem és a hangulat ősi szövetségese tehát betársult az üzletbe, kereskedői fogássá válik és ezentúl a mélyen tisztelt vevőket fogja bódítani. Furcsa karrier. Az ősember rozmaringja füstölő-

Koranyári fürdőlevél az örökszép tenger partjáról

Carmen Sylva. Saját tud. Most már visszavonhatatlanul megérkezett a nyár a Fekete-tenger partjára és az eddigi, enyhe tavaszi nap sütést felváltották a déli vidék tűző napsugarai. Szinte napok alatt benépesedett az egész Fekete-tenger, de a legnagyobb látogatottságnak most is csak Carmen Sylva, ez a kies, tengerpartí gyöngyszem örvend. Gazdasági válság ide, — gazdasági válság oda, — az emberek mégis meghozzák azt az áldozatot, ami egészségük megóvása érdekében annyira fontos és a hosszúra nyúlt tél gyötrelmeit Carmen Sylva nagyszerű gyógyerejű fürdőiben pihenik ki.

Különösen a mi országrészünkbeliek kezdik évről-évre mind nagyobb számban látogatni Carmen Sylvát. A transzylvániaiak gyors észjárással felismerik, hogy ennyi pótolhatatlan és utólrérhetetlen gyógytényezőt aligha lehet oly kevés összegért és egyúttesen megtalálni bármely kül- vagy belföldi fürdőhelyen. Aki egyszer már nyaralt a Fekete-tengeren, az évről-évre visszavágyik és vissza is tér oda. De ezek akik így megismerik a tenger szépségeit, Carmen Sylva világhírű iszapfürdőit és azt a mind hatalmasabb tempóban fejlődő fürdőkultúrát, amit itt találhat az ember, elragadtatva beszélnek el tapasztalataikat másoknak is. Így aztán folyton nő azoknak a tábora, akik hiszik és vallják, hogy a legpompásabb nyaralást, a legbiztosabb gyógyulást Carmen Sylván találhatják meg.

Régi mese modernkori varázslata.

Különös és a maga nemében páratlan Carmen Sylva felfedezése és fejlődése is. Szinte ugy kezdődik, mint egy régi mese, amely azonban a modern korban tesz varázslatot. Ezelőtt 40 esztendővel még senki sem ismerte ezt a nagyszerű fürdővároskát. Akkor még csak néhány parasztházacska állt a mai modern fürdőtelep helyén. Sokszáz hold, nagyrészt terméketlen föld — a mai Carmen Sylva területe — egy dús gazdag bojár, Ion Movila birtoka volt aki nem is tudta, mit kezdjen ezzel a terméketlen földdarabbal. Az óriási bojár-birtok kellős közepén, a tengertől alig öt-hatszáz lépésnyire terült el egy hatalmas tó. Még az állatok sem szeretnek erre a tóra járni inni, mert a víz sós, keserű, ihatatlan. Pöre parasztesemeték hancuroznak a tó szélén nyáron és a tóban és lábfürdőt vesz. Ion Movila néha meg-megtér a fővárosból birtokára. Nem fiatal ember már és az öregség testének minden ízében fájdalmasan jelentkeznek. Gyalog sétáltak tesz birtokán, de fájó, hasagatózó lábával nem sokáig bírja a sétát. Egy meleg nyári napon Movila elfárad. leül a tó partjára és szaggató, beteg lábairól lerugja a eszimat. Hüstiteni akarja magát a tóban és lábfürdőt vesz. Amulva veszi észre, hogy alig tartotta lábát a vízben 10—15 percig, fájdalma mintha enyhült volna. Ettől kezdve mindennap egy-két óráig fürdőzik a tóban és a nyár elteltével a beteges, fájós tagu öregember szinte csodálatos változásra megy keresztül. Meggyógyul, erősödik, minden izületi fájdalma elmúlik és testben-lélekben megfiatalodva tér vissza a fővárosba, ahol barátainak elmeséli bámulatos gyógyulását.

Az öreg bojár fürdőzésével teremtődött meg tehát a Carmen Sylva fürdőhely. Movila úgy

gondolta, hogy ha ő meggyógyult a víztől, másokat is meggyógyíthat vele. Felépíti a tó mögé az első meleg iszapfürdőt mely az akkori Romániának is első ilyen intézménye. Azután rohamosan fejlődik a fürdőhely, amelyet akkor még Movila Tekirghiol-nak hívnak és csak Románia első királynéjának költői nevével neveznek el Carmen Sylvának. A háboru utáni időkben azután az ország anyagi fellendülésével soha nem álmodott fejlődési szakaszhoz érkezik el Carmen Sylva is. Egymásután épülnek a modern szállodák és villák, melyeket minden idényben a legelőkelőbb közönség keres fel.

A mai modern Carmen Sylva arca.

Ezalatt tudományos vizsgálatot is indítanak, melyek megállapították, hogy Carmen Sylva hideg és meleg iszapfürdője mindenféle izületi betegség ellen páratlan gyógyhatással bír. A reuma, skrofula, csonttuberkulózis, köszvény, gerincfájdalmak, női betegségek, angolkór, álta-

Walter János

Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás, sok képpel. Fűzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlan az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem tér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos struktúrájáról, a leggyesze-riűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtő Isten végtelen nagyságát.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

János gyengeség ellen a legtökéletesebb gyógyulást Carmen Sylván találhatja meg a beteg ember.

A mai modern Carmen Sylván két minden igényt kielégítő, transzylvániai vezetés alatt álló szálloda van, a „Hotelul Bailor” és „Hotelul Movila”. Az előbbiben vannak elhelyezve a meleg iszapfürdők, az utóbbi pedig csak lakószobákkal és étteremmel a tengerhez egészen közel épült. A beteg gyógyulást kap a meleg és hideg iszapfürdőkben, az egészséges, munkában elfáradt ember pedig testet, lelket felfrissítő pihenést és újjáéledést nyer az örökszép tengeren, a nagyuri Casinóban és más szórakozóhelyen. Ez magyarázza meg Carmen Sylva hatalmas látogatottságát, amely mellett ez a nagyszerű tengeri fürdőhely olyan olcsó árakat tud nyújtani, amelyeknél sokkal többre kerül még a legeldugottabb gyógyhelyen is az üdülés. Carmen Sylva fürdőiről és viszonyairól minden bel- és külföldi utazási iroda és lapunk utazási osztálya is készséggel szolgál felvilágosítással.

gyökere, tömjéne, szagosvize fogyasztást ösztönző tényezővé válik. Nagyanánk ruhászekrényéből kivette az új kor a levendulát, selyembe áztatja, cigarettatárcákra keni, játékokra, gépekre, ezernyi árucikkre, amit az ipar és a kereskedelem a vevő elé zúdít. A reklám, a kereskedői rábeszélés mellett jelentkezik az illat, mint a legújabb vevő-csalogató.

Az amerikai mosdók már évekket ezelőtt bevezették a ruhaneműek illatosítását, — ez csak a kezdet volt. Most erre az útra tértek az asztalosok: illatos lakkal vonják be a bútorokat, a textilészek, a gumiaru-gyártók, sőt — az élelmiszeriparosok is. Az állatszó celofánstanciklik étvágygerjesztő illatot árasztanak és a konzervdobozokat parfümmel teszik csábítóvá. A szállodások rendszeresen illatosítani kezdik a szobákat és ügyelnek arra, hogy a nappali

frissítő illatokat sejtelmes, trópusi virágokra emlékeztető jószag váltsa fel éjszakára. Last, but not least — az olajtársaságok sem akarnak kimaradni a divatból és azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy ezentúl — illatos benzint árulnak a kútaknál. Kedves dolog. A jövő Sherlock Holmes némi gyakorlattal könnyen megorrolhatja, hol tankolt legutóbb az autós bandita.

A gazdasági élet tehát segítőhársat kap az illatszerekben, lesz egy kis átmeneti prosperit. A kereskedelem máris szaglássza a jó üzletet. Csak a romantikának kell menekülnie ismét, más hangulatoktól eszközt keresnie a címkézett, palackozott illatok helyett. Talán majd kimenekül a virágos mezőkre, sötét erdőbe, ahonnan elindult. És ennek csak örülhetünk.

KOVNOS.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II, 5

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekkszámunk száma: 80.037-
Telefon: 12-27.

Cluj-i szerkesztő: **dr Sulyok István**
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Észak, északkeleti szél, néhány hegyen még zivatar, a hőmérséklet keleten tovább süllyed.

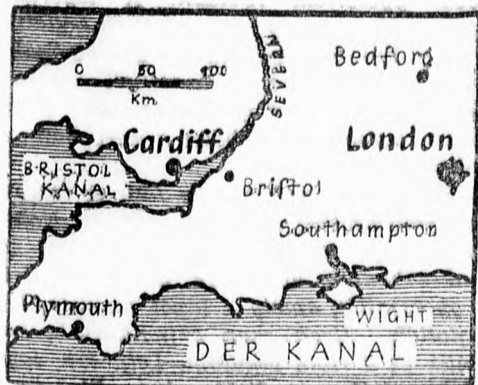
A közoktatásügyi miniszteriumnak adják el a carei megyeházát. Satumare. Saját tud. A legutóbbi pártkormány alatt Satumare vármegye időközi tanácsa határozatot hozott, amellyel a carei régi megyeházát eladóvá tette és az érték megállapítása céljából elrendelte a szakbizottság megalakítását. Jelentősebb lépés azóta nem történt ebben az ügyben. Értésülésünk szerint most Satumare megye a carei székházat a közoktatásügyi miniszteriumnak adja el a több carei felsőbb iskolát ide foglalt összpontosítani. Coman Simion ezredes-prefektus kedden a carei megyeházánál helyszíni szemlét tartott.

KEGYELMI RENDELETET KÖZÖL A HIVALOS LAP. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap hétfői számában királyi kegyelmi rendelet jelent meg több büntetéseszkéntéről és büntetés-változtatásról.

A NOBEL-DIJAS SZENT-GYÖRGYI ALBERT ELŐADÁST TART A BELGRÁDI EGYETEMEN. Szegedről jelentik: Szent-Györgyi Albert, a kiváló Nobel-díjas professzor a belgrádi egyetem meghívására szerdán előadást tart Belgrádban, az orvosi fakultás aulájában a vitaminokról. A belgrádi sajtó ebből az alkalomból meglehetősen sok cikket foglalkozik a kiváló magyar tudós személyével és pályafutásával.

Táblalabiróvá nevezték ki Atanasiu főelnököt és Popovici szekciólélnököt. Oradea. Saját tud. Magánhelyről szerzett értesülésünk szerint az oradeai bírói kar két közszerepében és köztisztviselőiben álló tagját előléptették. Atanasiu Alexandru törvényszéki főelnököt és Popovici Liviu, a második szekció elnökét táblalabiróvá nevezték ki.

Az oradeai Építőiparosok Szövetsége tisztelettel felkéri a vas- és fémipari szindikátus tagjait, hogy folyó hó 25-én, szerdán este 7 órakor a Saspatóban levő gyűlésen a saját érdekében megjelenni sziveskedjenek. — Felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy május 27-én, péntek este 7 órakor lezárjuk a jelentkezési határidőt az aldujai kirándulással egybekötött vándorújság kiadására. Aki még eddig nem jelentkezett, kérjük, hogy szövetségünk irókjában ebből igényt bejelenteni sziveskedjék, hogy a kirándulásra helyei biztosíthatassunk a számára. Az Építőiparosok Szövetsége.

Nagy feltűnést keltett Angliában — egy fél város eladása. Bute marquis, Anglia egyik leggazdagabb földesura eladta cardiffi birtokát, amelyen 2000 lakóház és ezer üzlet állt. (Angliában u. i. még ma is az az ősi jog van, hogy az a ház, a föld melyen a ház áll, a házat a legfeljebb bérelheti valaki, akár 100 évre is).

Két csendrendelet Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség rendeletben tiltotta a gyárak szirénajelzéseit, hogy ez az erős hang ne zavarja a város nyugalmát. A fővárosban egy másik rendelet értelmében a rikkanásoknak ezúttal csak az árusított lapok címeit szabad kiáltaniok. A rikkanásoknak szokásuk volt, hogy olyan hírek címeit is kiabálták, amelyek nem is voltak a lapokban. A rendeletek ellen vétőket súlyosan megbüntetik.

TITOKZATOS ROBBANÁSOK ROTTERDAM UTCÁIN. Rotterdamból jelentik: Rotterdam négy utcáján titokzatos robbanás történt. A robbanások egy áldozata van, akinél Novák névre kiállított cseh utlevelét találtak. A halott zsebeiben különböző európai fővárosok szállodai számlái voltak. A rendőrség letartóztatott egy férfit, akit hétfőn Novák társaságában láttak.

UJ EIFFEL-TORONY A PESTI DUNAPARTON. Budapestről jelentik: A főváros városrendezési bizottsága rendkívül érdekes kérelmet tárgyval. Uris Agoston mérnök engedélyt kért, hogy a párizsi Eiffel-torony mintájára a pesti Duna-parton száz méter magas, vastraverzekből összeállított kilátó-tornyot építsen s a torony tetején üvegtáblákból épített, forgó és világító földgömböt helyezzen el. A földgömb úgy volna meg szerkesztve, hogy motorral hajtva egy óra alatt teljesen megfordulna a saját tengelye körül. A világító-torony építésének költségeit egymillió pengőt tennék ki. Az összeget részvénytársasági alapon teremtenék elő és ugyanez a részvénytársaság tartaná üzemben a tornyot.

A pocolyába fulladt egy epilepsziás. Marghitáról jelentik: Megdöbbenő haláleset szerencsétlenül történt tegnap délután a Marghita melletti Abrani községben. A falu határában egy pocolyában feküdvé, holtan találták Gail Gábor 47 éves gazdálkodót, aki régóta epilepsziában szenvedett s valószínűleg egy ilyen roham közepette a pocolyába fulladt.

Elsőáldozási

emlékképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható könyvosztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

A megyefőnökség felhívása

A megyefőnökség felhívja az alant felsoroltakat, hogy a határerődítményekhez való hozzájárulás megbeszélése céljából a megyefőnökségen 25-én, szerdán délután 5 órakor jelenjenek meg.

Üzv. Szőke Andorné, Karper József, Tripsó Sándor, Matei Aurel, özv. Andras Gusztávné, Guttmann Judit, Tóth Sándor, Könyves Ferenc, Fábán Sándor, Zay Albert, Nagy Sándor Ferenc, Izrael Miklós, özv. Szilágyi Miklósné, Weiszner Mór, Balogh Sándorné, Merza Sándor, Majoros Ilona, Rusf Józsefné, Vád. Buzas Blaj, Crainic Maria si Alexandru, Lehret Jakab, özv. Bereczky Gézané, Korodi József, Décey Dénes, Fábán László, özv. Kokovai Mihályné, Szmazenka Ernő, Algya József, Szűcs László, Kosztelni Erzsébet, Melcher Károly, Kramer Emil, Santánu Gheorghe, Buzas Eleonora, Buhl Emil, László József, Simon Ferenc Tamás, dr Valdman Albert, özv. Paoli Péterné, özv. Popa Györgyné, Kiss Dávid, Faltay Andrásné, özv. Vetzky Viktoráné, Sárac Gheorghe, Benedek Albert, Schnabel Emilné, Lévai Lajos, Branho József, Capusan Ioan, Finkelstein Elemér, Lt. Col. Constantiu Luca, Dna Draga, Tóth Kálmán, Faur Victor, Cassa de Pastrare S. A., Peles Alexandru, Berlinszkyne, Tóth Gyula, Putnoki Zsigmond, dr Nagy Emil, Szőke Gábor, Balc Gheorghe, Garami Stefan, Suta Maria, Kiss Antal, Haverland Ferenc, Kiss Lajos, Tolnai Géza, Oláh Imre, Popa Theodor, Hórhoian Aurel, Tóth Timothea, Tripa Ioan, Kovács János, Fülöp Mária, Rob Gheorghe, Vas Ilona, Goran Gheorghe, Simion Gyula, Muresan Adrian, Simion Parasca, özv. Linczinger Sándorné, Szabó Gyula, Fodor Árpád, Cios Ioan, Dittrich Arpađ, Baba Dumitru, Szabó Lajos, Király Lajos, Gocan Simion, Kovács Rozália, Hagedorn Ioan, Fiorutan Ioan, Lerchner Gusztáv, Csathó Jenő, özv. Hoffmann Józsefné, özv. Gyuracska Miklósné, Gözner Matyas, Kepes Jenőné, Gyuracska Sándorné, Haru Matyas.

Sianic — Moldova

„Rakovitza nagyszálloda”

Junius 1-én nyílik meg ultramodern Comfort, központi fűtés.

Információ és szobafoglalás:

ION PETCU, Restaurantul Monte-Carol-Cismigiu Bucuresti. Junius 8 szeptember hónapokban lesz állított árak. Szobák napi 50 leitől.

Megdöbbenő családi dráma Gherlan községben. Gherlaról jelentik: Megdöbbenő családi dráma játszódott le hétfőn reggel a Candia-utca 29. számú házban, ahol Brudner Jozsef 63 éves csizmadia-mester két kalapácsütéssel fejbesújtotta 19 éves Aranka nevű leányát. A szerencsétlen leány — akit álmából riasztott fel apja merénylete — az ablakon keresztül a szomszédban lakó nővérehez menekült. Az idős cipész-mester tettének elkövetése után felakasztotta magát s mire rátaláltak, már halott volt. A városban úgy tudják, hogy az öngyilkos Brudner beteges hajlamu volt s többi gyermekeit is üldözte. Brudner Aranka sérülései egyébként súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek.

Hogy a szomszédok bosszúja ellen védekezzen, mereng-sávit vont háza köré egy földműves. Satumare. Saját tud. A rossz szomszédság örök átok — mondja a közmondás és ezt az élet is számtalanszor igazolja. Satumaren például a közintézmények egész sorát mozgósította két szomszéd között tomboló ellenségeskedés. Mikos Zsigmondné megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy szomszédja: Trif János földműves mérge-sávit hintett el a háza körül s ennek következtében az összes szárnyasjóság elpusztult. Az asszony földdel kevert fehér anyagot tett le a rendőrtiszt asztalára. A főnök a Trif telken szedte össze és azt állítja, hogy az mérget tartalmaz. Trif János a szomszédasszony állítását nem tagadja. Azt mondja, hogy Mikosné egy peres ügyből kifolyólag, amikor az asszony ellen kellett tanuskodnia, haragszik rá és egyeteln alkalmat sem mulaszt el, hogy valamivel bosszuságot ne okozzon neki. Másfél héttel ezelőtt Mikosné tapasztalhatta, hogy a Trif konyhakertje a tavaszi meleg következtében gyönyörűen fejlődik. Azonnal szabadjára engedte a szárnyasjóságot, amely a zseme palántákat szinte pillanatok alatt lelegezte, az ágyakat pedig szétkaparta. Kérte az asszonyt, hogy zárja be a szárnyasokat, mivel azonban nem hallgatott rá, merregei védekezett a szárnyasok ellen; így emelt „kerítést” ellenük. A rendőrség a beszolgáltatott földet vegyelemezés céljából a vegyészeti hivatalhoz küldte át.

Temetések. Pop Sándor Carmen cipőgyári munkás 34 éves korában Oradeán meghalt. Temetése május 25-én délután 5 órakor lesz a Rulikovezky-kápolnából. — Szabó Mária 68 éves korában meghalt. Temetése május 24-én volt a selesui temetőben. (Caritas.)

Megsemmisítette a szövetség a Crisana-Sportul Studentesc-mérkőzés eredményét. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság intéző bizottsága tegnapi esti ülésén foglalkozott a Crisana-Sportul Studentesc 2:1 arányban végződött mérkőzés igazolásával. A bírójelentésben a játékevezető kifejté, hogy 1:0-as állásnál 11-est kellett volna ítélnie a Crisana ellen, de nem mertte, mivel a közönség olyan tüntetőleg viselkedett. A szövetség a bírójelentés alapján megsemmisítette az eredményt és a mérkőzés utolsó 9 percét újrajátszák 1:0-as állással a Sportul Studentesc javára. A határozat Oradeán nagy megdöbbenést és visszatétését váltotta ki.

KOHUTOT IS BENEVEZTE A MAGYAR LABDARUGÓ SZÖVETSÉG A VILÁGBAJNOKSÁGRA. Budapestről jelentik: A szűkebb magyar világbajnoki keret, amely hétfőn reggel bevonul az üdülőhelyre, a következő: Szabó, Háda — Korányi, Biró, Polgár — Lázár, Szüts, Turay, Balogh I., Szalay I. — Sas, Biró II., Zsengeller, Vincze, Sárosi dr, Toldi, Titkos. A szűkebb keretből nagy meglepetésre kimaradt Cseh, Dudás és Sárosi III. A magyar szövetség a világbajnoki keretbe benevezte a Franciaországban, az Olimpique Marseille csapatában játszó Kohutot, aki Reimsban fog csatlakozni a 17-es kerethez.

* Emésztési kúttések a bőrön sok esetben hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelente egy pohár természetes „Fereuc Nízset” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

Teljesen tönkre tette a vetést Simleul-Silvaniei községben a jégvihar. Saját tud. Vasárnap délelőtt borzalmas jégvihar szántott végig a városban és környékén. Galambtojás nagyságú jégdarabok hullottak csaknem egy órán keresztül a jégeső teljesen tönkreverte a Magura hegy szőlőit és gyümölcsösét s több közeli község szőlőjében is nagy kárt okozott. A jégeső több ház cserepfedélét és ablakát is bezúzta. A madarakat, amelyek nem tudtak idejében biztos helyre menekülni, agyonverte a jégeső. A hegyi patakok kiáradtak s elöntötték Simleul-Silvaniei utcáit. A szőlőkben és szántóföldeken a jégkárt száz százalékosnak lehet tekinteni.

HAZASSÁG. Néhai Fambri Gábornak, a bécsújhegyi katonai akadémia egykori alezredes-tanárának és feleségének, pilismaróti Bozók Margitnak leánya, Marietta és dr. Imrik Gusztáv képtalan főügyésznek és feleségének, Tóth Margitnak fia, dr. Imrik Ödön Agoston királyi pénzügyi fogalmazógyakornok május hó 26-án, délelőtt 11 órakor tartják esküvőjüket a budai Szent Antal-templomban. Az esketést a vőlegény nagybátyja, Imrik Sándor Zoltán pápai prelátnak, apátkanonok végzi. (Minden külön értesítés helyett.)

Félmillió kártérítési per Satumare városa ellen. Satumare. Saját tud. Az országban a kártérítési perek kiváltásában Satumare viszi el a pálmát. A napokban Mátyus István asztalosmester 420 ezer leies kártérítési keresetet adott be a bíróságnál a város ellen, mert a mérnöki hivatal egy kiadott építési engedélyt visszavont és a tulajdonost ezáltal súlyosan megkárosította. Mátyus a legszebb utcának készülő sugárutont telket vásárolt, ahol a városi szabályrendeletnek megfelelően kétemeletes bérpalotát akart építeni. Az építkezési engedélyt még a múlt év december 18-án kiváltotta és a főmérnöki hivatal jóváhagyta a terveket is. Ennek ellenére a munkálatokat most betiltották. A bíróság az ügyben helyszíni szemlét rendelt el.

MEGLEPETÉSSZERŰ RAZZIÁKKAL ELLENŐRZIK A NYÁRI MUNKAI DÓ PONTOS BETARTÁSÁT. Cluj. Saját tud. A napokban érkezett meg a cluj-i illetékes hatóságokhoz a nemzetgazdasági minisztériumnak az a körrendelete, amelynek értelmében a bankok, biztosító társaságok és a nagyvállalatok kötelesek pontosan betartani a nyári munkaidő-beosztást. A minisztérium szervei ugyanis arról értesültek, hogy egyes cégek az idevonatkozó rendelkezéseket nem tartják be. Eppen ezért az új rendelet értelmében most a miniszter arra is utasítást adott az illetékes tényezőknél, hogy meglepetésszerű razziákkal ellenőrizzék a rendelet pontos betartását.

KISDIÁKOK IRTÓHADJÁRATA A KÁRTEVŐ ROVAROK ELLEN. Cluj. Saját tud. Érdekes tartalmú körrendelet érkezett a napokban a nemzetnevelésügyi minisztériumból az összes kisebbségi tanintézetek főhatóságaihoz. A körrendelet felhívja a főhatóságok figyelmét, hogy a tanulóknál szorgalmazzák a kártevő rovarok pusztítását. Ilyenkor, tavasz idején, különösen a cserebogarak okoznak nagy kárt a gyümölcsösökben és ennek elejét lehet venni, ha a tanulók is bekapcsolódnak a kártékony rovarok pusztításába, aminek nemzetgazdasági szempontból nagy jelentősége van. A nemzetnevelésügyi minisztérium körrendeletét a kisebbségi egyházak főhatóságai megküldötték az összes iskolák igazgatóinak.

Megtalálták a buceci hegyekben szerencsétlenül járt turisták holttestét. (Braşov.) Febr. 13-án — mint annakidején jelentettük — két fiatalember: Oberth János 19 éves szövómunkás és Róth Lajos 17 éves droguista sikirándulás alkalmával hóviharba jutottak s halálosan lettek a buceci hegyekben. A szerencsétlenség a kalmával indított mentő-expedíció eredménytelenül tért vissza, most azonban egy hegyrebe ránguló csapat megtalálta mindkét turista holttestét. A szerencsétlen fiatalembereket, jelek szerint, szakadéka zuhantak, ahol a hó betemette őket. A két holttestet fenyőágakból hevenyészett hordágyon leszállították Poiana Tapului községbe majd az azugai halottaskamrában helyezték el. A baleset áldozatainak szülőit értesítették az esetről. A szülők valószínűleg intézkednek, hogy gyermekeik holttestét hazaszállítsák.

Wikendezők figyelmébe!

Friss teavaj, turó, sajt-különlegességek, hus és halconservék, szalámi, 1^a császárhús, olcsó árakban beszerezhető!

Mezei János

Oradea, P. Uniri 2, volt Janky-lizlet

Kiütéses tifuszjárvány Curtic cigánynegyedében. Aradról jelentik: Az aradmegyei Curtici község cigánynegyedében kiütéses tifuszjárvány lépett fel. A betegeket a kiürített iskolákban helyezték el s a községeket vesztőzár alá helyezték. Ezzel egyidejűen Cosma Dimitrie dr. megyei főorvos, — aki nyomban a hír vétele után a helyszínre utazott — intézkedett, hogy a cigánynegyedet fertőtlenítsék s a cigányokat nyírják meg. Tregikomikus epizódja a járványnak, hogy az egyik cigány a hajnyírástól való félelmében felakasztotta magát, szerencsére azonban idejében levágták a kötélről. A járványnak eddig egy halálos áldozata van, egy tizennégy éves cigányleány.

Zürichi zárlat. Párizs 12.20, London 21.74, Newyork 438.75, Brüsszel 73.80, Milánó 23.08, Amszterdam 242.10, Berlin 175.75, Bécs — schilling 52, Prága 15.22 fél, Varsó 82.50, Belgrád 10, Bucureşti 325.

FOLYÓIRATSZEMLE

A „Jóbarát” májusi száma. Értékes és változatos tartalommal jelent meg ismét a „Jóbarát” ifjúsági folyóirat májusi száma, amelynek közleményeiből kiemeljük a következőket: Kelemen Béla: G. Coşbuca emlékezete. — Octavian Goga: Gyermekekhez. (Vers, fordította: Révaj Károly.) — Egy új életpálya. — Galló Géza: Hírek Finnországból. — Aubermann Péter: Jugoszláviai uti élmények. — R. A.: Szopos Sándor festőművész kiállítása. — Liptay-Lengyel László: Mécs László Párizsban. — Neusli Miklós: Szívek zenéje (vers) — Illyés Sándor: Zárttörzsű motoros modett. — Érdekeségek. — Málnási Géza dr.: Vass Áron, székely szobrászművész otthonában. — Dorosmay János: A nemesség kötelez. — B. J.: Az új parancs ereje az iparos-munkás fiúk között. — Bíró Vencel: Egy emberszem tükrében. (Folytatásos lebesz. 9. Itél a falu.) Fejtörő. Fakadó rügyek. (Beszámoló a farsangi és kritikai pályázat eredményéről.) — Szerk. üzenetek. — Eszperantó-hírek. — A gazdag tartalmú ifjúsági lap oldalait rengeteg eredeti fényképfelvétel és rajz díszíti.

A „Képes Krónika” legújabb száma, címlapján Pacelli bíboros, vatikáni államtitkár arcképevel jelent meg. Tartalmából kiemeljük a következőket: Gáspár Jenő: A pápai legátus. Mihály László: Botrány az udvarban. Koizsig Károly: A Földközi tenger szelleme. Békeffi József: Gyöngyosor. Fekegy Sándor: Ne menj tovább! (vers.) Kínizsi Andor: Görbe tükör. Csuska Péter: Rekettye. Székely László: Jaki álmok (vers). Kékai Béla: A két Lechner. Biro István: Piszakai kaland. Sefeddin Seikret bej: Vers genesis (vers.) Bartók Iréne: Muzart muzeum Salzburgban. Saád Béla: Mit szól hozzá? Legény Elemér regényének folytatása. N. Amois Agnes: Gondolat (vers). Soóki Kálmán: Tévedés. Ruzsinszky László: Május (vers) és a népszerű rovatok. A „Képes Krónika” lapunk kiadóhivatala után is megrendelhető. Előfizetési ára: egy évre 350 lejt, félévre 180, negyedévre 100 lejt.

Egy város gyertyafény mellett

Satumare. Saját tud. A mester fürge kezekkel habot kevert az arcomon. Amikor az esetre vizet merített, halkán rászólt az inasra:

— Pista, kapcsolj be a Bota-áramot.

Ereimben meghűlt a vér, majd a habréteg alatt erősen elpirultam. Sokat olvasok s a földrajz, történelem, kémia és bölselet mellett a fizikát sem hanyagolom el. Emlékezetemet azonban bármennyire erőltetem a Bota-áram ismerete szellemi felkészültségem határán túl maradt. Arra zavaromban nem gondoltam, hogy e fogalom iránt Figaro szaporakezü utódjánd érdeklődjem. Pistát figyeltem, aki szememben hirtelen magasra nőtt, mert ő ismerte azt, ami előttem rejtély maradt: a Bota-áramot.

A pöttömnyi emberke a borbélyokat jellemző szabatos mozdulattal köpenyéről a haját levette és az egyik szekrényhez lépett. A tükörben láthattam, hogy egy fonott kosarat emel ki onnan. A terítől alól öntöttvas kehely került elő, amelybe Pista petróleum-lámpát helyezett. Kínos várakozással feszült érdeklődésemet jóízű lacaj oldotta fel. Akkor tudtam meg, hogy a satumarei akasztófahumor a „fotogénes” lámpát villamosmű igazgatójáról Bota-áramra keresztelte.

Az ember csak ilyenkor látja, hogy mennyire elrontott bennünket a civilizáció.

A villamosműnél történt géptörés éjszakáján gyönyörűen derült, kék volt az égbolt. Az azúros végtelenben millió csillag ragyogott. A hold megindult megszokott útjára és ezüstös stanólfénybe esomagolta a fekete hársorokot. Ötven évvel ezelőtt az ember hálatalt szívvel, gyönyörködve tekintett a magasság felé, amely ilyen tavaszilatos, holdfényes éjszakával ajándékozta meg. Most azonban fordítva történt. A modern értelemben „sötét” utcákon, villanyfényes éjszakához szokott, bosszús emberek zúgolódtak a villamosmű üzemzavara fölött...

Az anyagi kár óriási. A mozgóképszínházak napokig nem játszhattak. Az elsötétült vendéglőkben páni félelem uralkodott. Legjobban a gazda reszkedett. A vendégek gyertyafényénél

szétszéledtek s a vacsora a tulajdonos nyakára maradt. Akik ettek, felhasználták a kedvező alkalmat és a sötétség leple alatt fizetés nélkül megszöktek. A Walent húsfeldolgozó üzemből több száz kiló húst kellett kidobni, mert a gépek leállása miatt minden megromlott. A rádiók elnémultak s a szépségpótló intézetekben sem bűgnak a kisugárzó és masszírozó készülékek.

Csak a kerthelységekben volt nagy forgalom. Az asztalokon üvegóra alatt két leies fagygyertya égett és sejtelmes, finom világot árasztott. Béli nyelven hangulatvilágításnak nevezik ezt. A zenekar halk, andalító melódiákat játszott, amely sok szívet megbódított ezen az erőltetetten „romantikus” májusi éjszakán.

A nyomdákban lassított menetben folyhatott a munka. Mínta a múlt század támadt volna fel. A szedőgépek nem zakatoltak, a betűket serény kezek gyűjtötték értelmes mondatokba. A szerkesztőségekben pattanásig feszült az izgalom. A lelkeken űlt a szerkesztő legszörnyűbb réme: a helyszűke. Az olló néhány napra a lomtárba került, mint értéktelen, használhatatlan vasdarab. A munkatársakat, akiket azelőtt kéziratért nyaggattak, most egyetlen szóval gyötörték: röviden. A legérdekesebb eseményt is néhány tömönnyel kellett agyonverni. Aki tudja, hogy az újságíróknak a „jó esemény” mindene, elképzelheti azt a pokol kinti, amelyet a világ krónikásai a gyertyafényes napok alatt ebben a városban elszenvedtek.

A gépmesterek feje is főtt. A lövés energiát embererővel kellett felváltani. Nehány izmos javító aranykornak nevezte ezt az időt. Inukszakadtáig dolgoztak, de jól fizették őket. A gyorsaját, amely a lapot nyomta, felváltva hajtották. Csak azon sajnálkoztak, hogy elműlik ez a ritka alkalom. Lelkesen, igyekezettel forgatták a lendítőkereket. Első nap óráként ötszáz oldalt nyomtak, másnap azonban kevesebbet mutatott a számloló műszer. A harminadik napon az egyik leváltott munkás nyomtalanul eltűnt. Az asztal alatt találtak rá, ahol békésen horkolt.

A villanyerő után, az embererő is csődöt mondott...

BOROS ISTVÁN

SZÍNHÁZ—MŰVÉSZET

Magyar színpadok ünnepi műsora az Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából

— Budapesti színházi levél a szezonzáró premierekről —

Budapest, május hó.

A BUDAPESTI SZÍNHÁZAK alaposan felkészültek az eucharisztikus nagyhétre és díszesreles buzgalommal kapcsolódnak az áhítatos ünnepi hangulatba. A Magyar Színház az „Ur katonái” reprizével, a Pesti Színház „Húsvét” című Strindberg-darab előadásával sorakozott az ünnepi programba, amelynek fénypontja a Nemzeti Színházban játszódik le. Ezzel be is zárul a színházi szezon.

A NAGY VILÁGSZÍNHÁZ. Calderon, az 1600-as évek fantasztikus életű írójának misztériumjátéka páratlanul nagyszerű külsőségek mellett Possonyi László, az új magyar katolikus irodalom egyik tehetséges alakjának átköltésében szép előadásban kerül színre a Nemzeti Színházban. Calderon, aki előbb drámaíró, majd színész, színigazgató lett IV. Fülöp spanyol király udvarában, nagy fényűzésben és jólétben élt, de végül is pappá szenteltette magát. Misztériumjátéka magán viseli lelki ketfőségeket minden stigmáját. Megtaláljuk benne a középkori inkvizíció szádizmusát éppen úgy, mint a középkori vallásos lélek hártatlan istenhittét is. A játék egyik főszereplője a Halál, akinek suhinto kaszája nyomán hullik az élethől az elmúlásba a „nagy világszínház” minden szereplője: a király, a kol-dus, a gazdag, szegény, a szépség, az erőszak, az uszorás vagy a paraszt.

A halál előtti egyenlőség fenséges gondolatát, amikor egyszerre hull le a király fejéről a korona, fonnyad el a szépség és esik ki az uszorás kezéből a boros aranybillikom, hogy a paraszttal együtt megtérjen abba a földbe, amelyet az ekéjével szántott és izzadságával öntözött, egész életén át. — ezt a krisztusi gondolatot Németh Antal rendezése fény- és színeffektust nem kímélve, valóban erős drámai feszültséggel fejezte ki a színpadon. Mint a legtöbb misztériumjáték, a „világszínház” is megmozgat mindent, eget, földet, poklot, felkavarja az emberek lelkét és robbanásig feszíti a szenvedélyeket. Az ellentétek az emberek lelkében gyökerező tulajdonságok, ott forrnak, sőt terengnek előttünk, a világszínház színpadán. A rendezés még jobban kiélezi, erősebb vonalakat ad ezeknek, élükre állítja a helyzeteket és labdázik velük. Az egyes szereplők nem embereket, hanem típusokat szemlélyesítenek meg. Fenntartás nélkül megdicsérik Szabó Margit, Abonyi Géza, Lukács Margit, Gobby Hilda, Szörényi Éva, Eöry Kató, Petheő Attila, Hosszú Zoltán, Major Tamás és Várkonyi Zoltán művészetét, valamint Jaschik Álmos díszleteit is.

A HIT GYŐZELME: a Kamara Színház Eliot angol író drámáját mutatta be Kállay Miklós mesteri és emelkedett szellemű magyar átdolgozásában. Becket Tamás az oltár küszöbén legyilkolt centerbury érsek martírúját igyekezett drámai formába önteni az író, akinek azonban nem ez az igazi ereje. Drámai párbeszéd helyett hosszú monológokat kapunk és ezt pompás magyar beszédével, inkább szavalásával Lehotay Árpád kitűnően tolmácsolta. A Kamara Színházban egyébként nagyon szép és nívós az előadás.

MAGYAR CSUPAJÁTEK: A Gyöngyösbokréta a magyar népi művészet fáradhatatlan, örökifjú, lelkes apostola, Paulini Béla szinte néhány hét alatt megteremtette azt a Magyar Kékmadár-kabarét, mely hosszú évek során kísértett legkülönbözőbb elgondolások

alakjában, de amelyet ilyen tökéletesen valóra váltani senki sem tudott. Ez a Csupajáték valóban csupa dal, csupa muzsika, csupa tánc, csupa ölet és csupa bűbáj. A játék, amely Millos Aurél vezetésével Bordy Bella és Lya Karina művészetével egy egész sereg névtelen táncossal és táncosnővel, színes tarka ruhák forgatagával, a színpadon kiteljesedik a szemnek gyönyörűség, a szívnek pedig andalító békés derű. Különösen megdicsérik a parasztlakodalmat, majd Lányi Viktornak egy kis daljátékát, a Rőzsessedőt. Így, ahogy van, ez a Csupajáték elindulhat a nagyvilágba és szerencsésen pótolhatná az úgyszóhamen széthulló és halálraítelt Jusnij Kék Madarát.

Bors István

— Hunyadi Sándor legújabb színjátékának bemutató előadása Oradeán —

Hunyadi Sándor izes, zamatos írásai olykor túlságosan is fűszeresek és csipősek. A vérbő életszerűség, a nyers szabadszájúság túltengését azonban mindig mezbabolazza írásaiiban az uri modor és a szalonok társalgási nyelvének rutinja. Hunyadi Sándor jellegzetes írásművésze nyulfarankvi újságcikkeiben is üdítő pezsgéssel nyilatkozik meg. Egy kicsit ő is az anekdotázók fajtájából való és írásaiából finom szivarok illatos füstje, uri verandák és szőlőszasok friss levegője árad. Az a szellem, amellyel az életet és a világ dolgait nézi, kezdve a szép asszonytól és a jövőről versenyparipától, a kártyától és a szerelmtől és végezve a tanyácselédék mostoha során, olyan igazán magyar szemlélet és annyira a magyar uri modor és hang megnyilatkozása, hogy mindezt senki sem tudja jobban csinálni nála. Az elbeszélésírás magyar Maupassantja Hunyadi Sándor, aki a „Feketeszáru cseresznye”, a „Pusztai szél”, a „Három sárkány” és még számos nagyszerű színjáték után, legutóbb Bors István, úde magyar levegőt árasztó, könnyesen derűs történetét írta meg színpadra, amugy hunyadiándorosan.

Ez a Bors István, akiről a szindarabban szó van, igaz kocsis, aki — nem ismeri az édessápját. Édesanyja, aki tanyai család volt, már régen meghalt s ő maga, az ágról szakadt szegénylegények életét élve, csak úgy teng-leng a világban. Édesapja, aki mindeztől nem kereste és nem akart tudni sem róla, hiszen az édesanyja nevét viseli, duszgazdag földbirtokos, aki halálos ágyán gondol egy nagyot és nem örököve a hitelkedő oldalági rokonokkal háromezerhollós birtokát szeszgyárostól együtt természetes fiára, Bors István igazságszóra hagyja. Amikor Bors Istvánnak hírül veszik a nagy szerencsét, éppen ott szalonkázik az istálló előtt és arról ábrándozik, hogy milyen jó volna vacsora után egy savanyu feccs, vagy egy cigarettá... Így kerül be Bors István a háromezerhollós birtokba, a kisémmizett, gyűlölködő és méltóságos rokonok közé s a magyar ember született uriságával, amely minden rendben és rangban, így vagy úgy de valahogy mindig megnyilatkozik, meghódítja az uri rokonokat. Meghódítja mindenekelőtt három unokahugát, akik fülleg beleszeretnek s a végén már maga sem tudja, hogy melyiket választja közülük. De meghódítja végül is a pörbőködsben tönkrement nyakas és kemény nagybátyját is, akinek kitapintja titkos és régi vágját és megigéri neki, hogy képviselőt csinál belőle.

Nincs igazuk azoknak, akik Hunyadi Sándor színjátékát amiatt kárhoztatják, mert nem mélyítette el színművében az önként kínálkozó szociális tartalmat és nem adott egyebet egy jóízű anekdotánál. Az ő szociális szemlélete, uri felfogása, lépten-nyomon megnyilatkozik ebben a színjátékban és minden szó, amivel többet mondott volna, a téma és a műfaj rovására menne. Elvégre nem szociográfiai tanulmányt, hanem színjátékot akart írni s ez sikerült is neki. Az anekdotányi történetből pompás rutinnal és színpadismerettel kétórás színpadi játékot komponált. Az egyetlen kifogás amit fel lehetne ellene hozni, talán az, hogy Bors Istvánnak volt néhány valószínűtlen, hamis hangja, ami azt mutatja,

CACIULATA

Radioaktív ásványviz

A következő betegségek kezelésére: Vese- és májbajok, a húgyútak megbetegedései, köszvény és artritis mus. Megrendelhető:

A fürdő igazgatóságánál «CALIMANESTI-CACIULATA» Gara JIBLEA, Jud. VALCEA.

hogy Hunyadi Sándor mégis csak jártasabb a kasznókban és az uri szalonokban, mint a tanyák világában, a nép fiai között. Bors István szerepe éppen azért rendkívül nehéz színészi feladat; Nagy István sok tehetséggel igyekezett létszerű, eleven figurát formálni ebből a kicsit hazug és valószínűtlen szerepből. A színjáték leglétszerűbb, legsikerültebb alakja kétségtelenül a pörbőködő, vérmes, izgága nagybácsi; Tóth Elek minden lélekzetvételével, minden idegszálával benne élt ebben a „rászabott” szerepben s egyik legsikerültebb alakítását nyújtotta benne. Benes Ilona is méltó volt szerepéhez s őszinte művészi eszközökkel játszotta meg a szerepét. A három unokatestvért Fényes Aliz, Pál Magda és Rajnay Elli alakította üdítő kedvességgel; ha azonban rajtuk és a közönségen múlva, nyilván valamennyien Fényes Alizt ajánlanánk Bors Istvánnak, aki a szerep szerint nem tudott magának menyasszonyt választani az egyformán szép és egyformán kedves unokatestvérek közül. A többi szerepeikben Kovács György, Mészáros Béla, Deésy Jenő, Lantos Béla és a színtársulat legújabb drámai ígérete: Szöllősi Klári járultak hozzá egy-egy színfolttal az előadás sikeréhez. (By.)

A THALIA ORADEAI VENDÉGSZEREPLÉSÉNEK MŰSORA:

Szerda este 9 órakor: Az utolsó fórum. (Matolcsy Andor izgalmas, nagyszerű színműve. Csütörtök este 9 órakor: Az utolsó fórum. Pénteken este 9 órakor: Déligyümölcs. (André Birabeau legújabb nagyszerű vigjáték udjónsága. Főszereplők: Fényes Alice, Pál Magda, Benes Ilona, Rajnai Elli, Szöllősi Klári, Izsó Panna, Mészáros Béla, Kovács György, Tóth Elek, Perényi János, Gulácsy Albert, stb.) Szombaton délután 3 órakor: Egy óra a Vatikánban — és Mindörökké. (Olcsó helyarok.) Szombaton délután 6 órakor: Déligyümölcs. Rendes helyarokkal.

— Az utolsó fórum — bemutató előadás ma, szerdán este. Ma, szerdán este mutatja be a színház Matolcsy Andor rendkívül érdekes és megrázó drámáját, az Utolsó fórumot. A budapesti Magyar Színház hatalmas érdeklődés és siker mellett sorozatos előadásokban adta ezt a kényes témájú, de amellett végtelenül igaz és időszerű darabot, amelynek középpontjában egy maj bonyolult lelkületű és elrontott életű fiatal lány áll, akinek a sorsát minden emberi törvényen túl az isteni bölcsesség és akarat — a Legfelsőbb fórum — intézi el. Az utolsó fórum nálunk a Thalia színház kiváló prozai együttesével a legnagyobb szereposztásban, Szabados Árpád rendezésében kerül színre szerdán és csütörtökön este.

— Déligyümölcs — péntektől. André Birabeau óriási sikerű új vigjátéka, az Eltévett báránycák szerzője, legújabb vigjátékában, a Déligyümölcsben ugyanazokat a magasrendű színműiroi képességeket ragyogtatja, mint előbbi darabjában. A Déligyümölcs hősei szintén gyerekek és felnőttek, problémája pedig ugyancsak mindvégig nemcsak vigjátéki stílusban tartott darabban a mi körünk egyik legnagyobb kérdését a fajiság problémáját veti fel. Eredeti, újszerű és mindenek fölött hallatlanul érdekes vigjáték a Déligyümölcs, amely a budapesti Művész színház ezévi legnagyobb sikere, s amelynek előadására a mi társulatunk is nagy gonddal készül. A Déligyümölcs pénteken este 9, szombaton délután 6 és vasárnap délután 6 órakor van műsoron mindenkor rendes helyarokkal.

— Egy óra a Vatikánban. Szombaton délután 3 órakor mutatja be a színház Emmet Laverynek ezt a világhírű darabját, amely a maga megrázó és hatalmas igazságaival, érdekesítő cselekményeivel és mélyen emberi tendenciájával szinte felülmúlja a nagy amerikai írónak annak idején olyan óriási sikert aratott darabját, az Ur katonáit. Minden idők legáltalánosabb problémájával a háború és béke kérdésével foglalkozik ez a nagyszerű darab, amelynek szerepében egy vidéki plébános kerül szembe az egyház fejével, a Pápával, aki ismeretlenül áll szóba az egyszerű pappal és megtalálják azt az utat, amelyen minden embernek haladni kell: a szeretet útját. Ezzel a gyönyörű és hatásos darabbal egyidejűleg kerül színre közkívánatra O'Neill óriási sikert aratott darabja, a Mindörökké. Mindkét darab szombaton délután 3 órakor olcsó helyarokkal kerül színre.

LEGUJABB

Henlein és Hodzsa tárgyalásainak megkezdése jó kilátásokat keltett

Henlein először a németellenes katonai rendszabályok hatályon kívül helyezését kívánja. — A nemzetiségi statutumról még nem tárgyalnak

Prágából jelentik: Henlein és Hodzsa nétfői találkozóján hír szerint Henlein ragaszkodott ahhoz, hogy a tárgyalásról kiadandó hivatalos közleményben említsék meg, hogy Henlein a miniszterelnök meghívására kereste fel Hodzsát. Ennek eleget is tettek. Ezután Henlein kérte a katonai rendszabályok hatályon kívül helyezését. A találkozón csak tájékoztató megbeszélés volt mely a politikai helyzet tisztázására és a nyugalom biztosítására vonatkozott. A nemzetiségi statutumra vonatkozó tárgyalások még nem kezdődtek meg. A „Bohémia” című lap szerint a találkozás a szudéta-német pártban is nagy megkönnyebbülést keltett.

A „KISEBBSÉGI” SZÓ TÖVISÉT A HODZSA LAPJA IS KI AKARJA HUZNI.

Prágából jelentik: A Hodzsához közelálló „Slovenská Hlas” legutóbbi számában a magyar kérdéssel foglalkozva így ír:

— Mindenkinél annyit adunk szabadságunkból, amennyi nekünk is van: teljes szabadság a közművelődési és közgazdasági élet terén, állampolgársági egyenjogúság. Korlátozásról csak ott lehet szó, ahol az állam léte megköveteli. Elismerjük, hogy a „kisebbségi” szóban van

némi tövis, ezért üdvözlünk az állami életben és a törvényhozásban egyaránt, ha ezt a szót más kifejezéssel helyettesítene és magyar, német, tót és más nemzetről beszélnének. Nem lehet és nem célja a nemzetiségi politikának, hogy a különféle nemzetiségekhez tartozó állampolgárokból politikai mamelukokat neveljenek.

„NEMZETI” ALLAM HELYETT „NEMZETISÉGI” ALLAM.

Prágából jelentik: Henlein és Hodzsa tárgyalásainak sikeres befejezése a cseh alkotmány módosítására vezetne. Eddig a csehek és a szlovákok az államot saját nemzeti államuknak tekintették amelyben német, rutén és lengyel kisebbségek élnek. Most a nemzeti állam helyébe nemzetiségi állam lépne, melyben a különféle nemzetiségek egyenlő jogokat élveznének. Az alkotmánymódosító rendelkezések elfogadásához kétharmad többségre van szükség. Hogy ezt biztosítsák, nemcsak a Henlein párt szavazataira, hanem valamelyik csehszlovák ellenzéki párt szavazataira is szükség van. Fontos, hogy Hlinka pártja támogassa a módosítást. A végleges szöveg csak akkor kerül a parlament jóváhagyása elé, ha valamennyi érdekelt nemzetiség áttanulmányozta és jóváhagyta.

Angliának tisztábban és érthetőbben kell beszélnie Prágával! — mondják Berlinben

Berlinből jelentik: A német lapok foglalkoznak Chamberlainnek a cseh kérdéssel foglalkozó nyilatkozatával és megállapítják, hogy a szudéta-német lakosság példás fegyelmének tulajdonítható a rend és nyugalom megővése. Rámutatnak arra, hogy a német birodalom békeóhajának tulajdonítható, hogy a csehek kihívó határsértései ellenére nem robbant ki a túlfűtött légkör. A *Völkischer Beobachter*, idézve Chamberlain kijelentését, hogy a német kormány örömmel üdvözölte a helyzet enyhítésére irányuló angol törekvést. — Kifejti, hogy a legutóbbi angol lépések még nem jártak kellő sikerrel. Felhossa a lap a határsértéseket és megállapítja, hogy azok nemzetközi bűnnek minősülnek, ha azt egy olyan fegyveres hatalom követi el, mely napok óta úgy viselkedik, mintha a háború kísérlete már a kapuk előtt állna. Angliának tisztábban és érthetőbben kell beszélnie Prágával, ha azt akarja, hogy törekvéseinek sikere legyen, amit Németország a maga részéről is őszintén kíván. Ugyanígy vélekedik a *Berliner Lokalanzeiger* is.

ANGOL FIGYELMEZTETÉS A MAGYAROK ÉS LENGYELEK JAVÁRA

Londonból jelentik: Az angol sajtó megállapítja, hogy a cseh válság túljutott az első veszélyponton, noha a helyzet továbbra is kétnyos. Hodzsa és Henlein tárgyalásainak megindulása megerősíti a béke reményét. A *Times* szerint lord Perth római angol nagykövet *Cianoval* folytatott megbeszélése után azt jelentette Londonban, hogy az olasz kormány nem tartja valószínűnek, hogy a válság ellenségeskedéssé fajuljon. A *Manchester Guardian* figyelmezteti Prágát, hogy a magyaroknak és lengyeleknek ugyanolyan engedelményeket kell ajánlania, mint a németeknek.

FRANCIA MEGKÖNYVEBBÜLÉS — SEMLEGES MEGFIGYELŐKET KÜLDENEK CSEHSZLOVÁKIÁBA?

Párizsból jelentik: Henlein és Hodzsa tárgyalásainak hírére Párizsban is nagy megelégedéssel fogadták. A bizakodó hangulat egyre

jobban erősödik, bár a sajtó tisztában van azal, hogy a tárgyalásokon súlyos nehézségeket kell leküzdeni.

A francia külügyminisztériumban hétfőn ismét élénk tevékenység folyt. A *Journal* szerint szó volt arról, hogy a hatalmak Csehszlovákiába semleges megfigyelőket küldenek ki. A megfigyelők döntőbírói szerepet játszanának a helyi ellentétek és surlódások esetében és javasolhatják azt is, hogy Prága vonja vissza a mozgósítási intézkedést.

Prágából jelentik: Az *Uj Nemzedék* értesülése szerint Hodzsa és Henlein tárgyalásaival kapcsolatban azt hiszik, hogy a megbeszélések megegyezéssel fognak végződni. Párizsban a csütörtöki napot kritikus napnak tartják, mert akkor ül össze a benemavatkozási bizottság s ezen újabb nemzetközi ellentétekre lehet számítani.

MUSSOLINI CSEHSZLOVÁKIÁBAN TERÜLETRENDEZÉSEK KIVÁNJÁ A KISEBBSÉGI KÉRDÉST MEGOLDANI

Rómából jelentik: A Reuter római jelentése szerint diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Musolini a békés megoldáson fáradozik.

Rómából jelentik: A *Figaro* szerint Musolini állítólag azt tervezi, hogy a csehszlovákiai községi választások lezajlása után ajánlani fogja a versaillesi szerződés területi rendelkezéseinek felülvizsgálását, ami a kisebbségi kérdés rendezésére is módot nyújt.

Mint Londonból jelentik, a *Times* a cseh kérdéssel kapcsolatban ismerteti Magyarország magatartását és azt a legrokonszenvesebb színben ecseteli. A cseh-német konfliktus enyhülését — úgy mond — Budapesten melegen üdvözlötték s a hivatalos és a közvélemény egyaránt ragaszkodik ahhoz az elvhez, hogy a béke fenntartása Magyarországnak és Európának is legnagyobb érdeke.

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter hétfőn este kihallgatáson fogadta Mackensent német követet és vele hosszas megbeszélést folytatott.

Apróhirdetések

Adás-vétel

Eladó
zongora, jégszekrény, diványterítő. Oradea, Str. Delavrancea No. 24

Veszek
mindenféle újságpapírt, könyvet, üvegeket, ócska férfi ruhákat, mindenféle ócskaságot és hímlopot. Cím: Klein Dezső, Oradea, Str. Budai Deleanu No. 2.

Eladó
magánházak, bérházak, birtokok, telkek. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlăhuta 6. Telefon 3167. Cluj Dacia 4.

Fekete
férfi öltöny magasabb alakra eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. 19 Chaura.

Eladó
egy világos hálószoba bútor és egy motorke-rekpar. Cím: Oradea, Str. Treb. Laurian 13.

Eladó
egy szőlődaráló és mákdaráló. Oradea, Strada Pasteur 37. szám.

Egy
modern gyermekkosci eladó. Oradea, Str. T. Vladimirescu 19.

Veszek
aranyat, ezüstöt, briliánsot. Herbst ékezer-aruház. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Keleti szmírna
ebédlő szőnyeg olcsón eladó. Erdélyi, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 29.

Alkalmazás

Házvezetőnőnek
menne idősebb asszony vidékre. Burik I-né, Oradea, Str. Ciorogariu 11. szám. (Házmaster-nél.)

Kertimunkához
értő középkorú hetes azonnal felvétetik. Oradea, Bulev. Bucureștilor 3. szám.

Cukrász segéd
állást keres, vidékre is. Cím: Coștarie Molnar, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 26.

Felsőruha
varrónót keresek azonnalra. Oradea, Strada I. Ciordas 58.

Mindenes leányt
felveszek. Oradea, Str. Pasteur 45., Blaha Ist-vánna.

Oktatás

Hathetes
szövegtanfolyam kezdődik június 1-én a Szent Vince intézetben. Elmélet és gyakorlat napon-ta délután 4-8 óráig. Tanítja Podolcsák József. Házi szövegszékek is nála rendelhetők meg. Telefon 1612.

Készült: a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Augusztus 1-ére
Olosigban 2 szobás lakást keres pontos fi-zető gyermektelen házaspár. Cím a kiadóban

Két
szoba, konyha, kamra kiadó a Katalin-telepl-templom mellett. Oradea, Prága-u. Villany van.

Utcai

outorozott szoba kiadó. Oradea, Nicolae Jigă-utca 11. szám.

Három- és kétszobás
fürdőszobás lakások augusztus 1-re kiadók. Érdeklődni: Oradea, Ol-tenia-u. 2. szám.

Háromszobás
fürdőszobás utca lakás augusztus 1-re kiadó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 2. szám.

Két 1 szobás
konyhas lakás kiadó olcsón. Oradea, Strada Franceza 18.

2 szoba
konyha, mellékhelyiség azonnal kiadó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 6.

Nagy
pincehelyiség kiadó. — Oradea, Str. Alexandru 13. szám.

3 vagy 2 szobás lakás
complett kiadó azonnal. Oradea, Str. Principele Mihai 6.

Egy
és kétszobás lakás ki-ado. Cím: Oradea, Str. Codrilor 11. szám.

Egy
utcai szoba, konyha, spájz kiadó. Oradea, N. Zsiga 50. szám.

Különböző

Jó karban
levő rövid zongorát bérebevennék. Dr. Solyom, Oradea, Bulevar-dul Reg. Ferdinand 44.

Ha
venni eladni akar há-zat, telket, szőlőt, saját érdeke, hogy a „Rapid” Balogh M., Oradea, Pá-vel-u. 19. sz. ingatlan-irodához forduljon.

Legforgalmasabb
aradeali fürdőhelyen elsőrendűen bevezetett üzemhez társat keresünk. Felvilágosítással szolgál dr. Soos István ügyvéd, Oradea, Strada Sztaroveszky 17-a.

Nyarlók figyelmébe!
Olcsó szobák kaphatók a Félix-fürdői erdősz-lakban. Értekezni lehet ugyanott.

Borsec
fürdői villában az elsőszobában 500/0-os kedvezményt adok. Értekezhetni: Kiss Endré-nél, Oradea, Str. 20 Ap-riilie No. 20.

Keresek
1 méter magas tükröt. Cím a kiadóban.